

**UMOWA MIĘDZY POLSKĄ RZECZĄPOSPOLITĄ LUDOWĄ A CZECHOSŁOWACKĄ REPUBLIKĄ SOCJALISTYCZNĄ
O UREGULOWANIU OBROTU PRAWNEGO W SPRAWACH CYWILNYCH, RODZINNYCH I KARNYCH**

podpisana w Warszawie dnia 4 lipca 1961 r.

W Imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

**RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ**

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 4 lipca 1961 r. podpisana została w Warszawie Umowa między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną o uregulowaniu obrotu prawnego w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych o następującym brzmieniu dosłownym:

UMOWA

**MIĘDZY POLSKĄ RZECZĄPOSPOLITĄ LUDOWĄ
A CZECHOSŁOWACKĄ REPUBLIKĄ SOCJALISTYCZNĄ
O UREGULOWANIU OBROTU PRAWNEGO W SPRAWACH
CYWILNYCH, RODZINNYCH I KARNYCH**

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Prezydent Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej,

kierując się pragnieniem dalszego umocnienia przyjaźnielskich stosunków i rozwijania współpracy między obu Państwami i ich Narodami również w dziedzinie prawa postanowili zawrzeć Umowę o uregulowaniu obrotu prawnego w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych i w tym celu wyznaczyli swych Pełnomocników:

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
Mariana RYBICKIEGO, Ministra Sprawiedliwości
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,

Prezydent Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej
Aloise NEUMANA, Ministra Sprawiedliwości Cze-
chosłowackiej Republiki Socjalistycznej,

którzy po wymianie pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

SMLOUVA

**MEZI POLSKOU LIDOVOU REPUBLIKOU
A ČESKOSLOVENSKOU SOCIALISTICKOU REPUBLIKOU
O ÚPRAVĚ PRÁVNÍCH VZTAHŮ VE VĚCECH
OBČANSKÝCH, RODINNÝCH A TRESTNÍCH**

Státní rada Polské lidové republiky a prezident Československé socialistické republiky

vedení přáním dále upevnit přátelské vztahy a rozvíjet spolupráci mezi oběma státy a jejich národy také na poli práva se rozhodli uzavřít Smlouvu o úpravě právních vztahů ve věcech občanských, rodinných a trestních a k tomu účelu jmenovali svými zmocněnci:

Státní rada Polské lidové republiky
Mariana RYBICKÉHO, ministra spravedlnosti Polské
lidové republiky,

prezident Československé socialistické republiky
Aloise NEUMANA, ministra spravedlnosti Česko-
slovenské socialistické republiky,

kteří vyměnivše si plné moci a shledavše je v dobré a náležité formě se shodli na těchto ustanoveních:

CZĘŚĆ I**POSTANOWIENIA OGÓLNE****Artykuł 1****Ochrona prawna**

1. Obywatele jednej Umawiającej się strony korzystają na obszarze drugiej Umawiającej się Strony z takiej samej ochrony prawnej w sprawach osobistych i majątkowych, jaka przysługuje jej własnym obywatelom.

2. Obywatele jednej Umawiającej się Strony mają swobodny dostęp do organów drugiej Umawiającej się Strony właściwych dla spraw cywilnych, rodzinnych i karnych; mogą oni występować przed tymi organami, składać wnioski, pozwy, skargi i zażalenia, jak również żądać przeprowadzenia innych czynności potrzebnych do dochodzenia swych praw.

3. Postanowienia ustępów 1 i 2 stosuje się odpowiednio do osób prawnych.

Artykuł 2**Sposób porozumiewania się**

1. Sądy, prokuratury i biura notarialne Umawiających się Stron we wzajemnym obrocie prawnym porozumiewają się bezpośrednio.

2. Inne organy właściwe dla spraw cywilnych, rodzinnych i karnych porozumiewają się za pośrednictwem organów wymienionych w ustępie 1.

Artykuł 3**Język**

Organy Umawiających się Stron we wzajemnym obrocie przewidzianym w niniejszej Umowie posługują się językiem swojego kraju lub językiem rosyjskim.

Artykuł 4**Informacje o prawie**

1. Ministerstwa Sprawiedliwości Umawiających się Stron przesyłają sobie akty ustawodawcze, ogłoszone po wejściu w życie niniejszej Umowy.

2. Ministerstwa Sprawiedliwości i Generalne Prokuratury Umawiających się Stron udzielają sobie na wniosek informacji, dotyczących prawa, które w ich państwach obowiązują lub obowiązywało, oraz co do praktyki w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych.

Artykuł 5**Przekazywanie przedmiotów i wartości dewizowych**

Jeżeli w wykonaniu niniejszej Umowy następuje przekazanie przedmiotów lub wartości dewizowych z obszaru jednej Umawiającej się Strony na obszar drugiej Umawiającej się Strony albo przedstawicielstwu dyplomatycznemu lub urzędowi konsularnemu drugiej Umawiającej się Strony, wówczas odbywa się to z zachowaniem odpowiednich przepisów prawa Umawiającej się Strony, której organ dokonuje przekazania.

Artykuł 6**Odmowa przeprowadzenia czynności**

Przeprowadzenia czynności w zakresie objętym niniejszą Umową można odmówić, jeżeli jej wykonanie mogłoby zagrozić suwerenności lub bezpieczeństwu wezwanej Umawiającej się Strony.

ČÁST I**OBEČNÁ USTANOVENÍ****Článek 1****Právní ochrana**

1. Občané jedné smluvní strany požívají na území druhé smluvní strany stejné právní ochrany v osobních a majetkových věcech jako její vlastní občané.

2. Občané jedné smluvní strany mají svobodný přístup k orgánům druhé smluvní strany činným ve věcech občanských, rodinných a trestních; mohou před těmito orgány vystupovat, podávat návrhy, žaloby a stížnosti, jakož i žádat o provedení jiných úkonů potřebných k uplatnění svých práv.

3. Ustanovení odstavců 1 a 2 se použije obdobně i na právnické osoby.

Článek 2**Způsob styku**

1. Soudy, prokuratury a notářství smluvních stran se stýkají při vzájemném právním styku přímo.

2. Jiné orgány činné ve věcech občanských, rodinných a trestních se stýkají prostřednictvím orgánů uvedených v odstavci 1.

Článek 3**Jazyk**

Orgány smluvních stran používají při vzájemném styku podle této Smlouvy jazyka vlastního nebo jazyka ruského.

Článek 4**Právní informace**

1. Ministerstva spravedlnosti smluvních stran si zasílají zákonné předpisy vydané poté, kdy tato Smlouva nabyla platnosti.

2. Ministerstva spravedlnosti a Generální prokuratury smluvních stran si poskytují na žádost informace o právních předpisech, které platí nebo platily v jejich státech, jakož i informace o právní praxi ve věcech občanských, rodinných a trestních.

Článek 5**Odevzdávání věcí a devisových hodnot**

Budou-li podle této Smlouvy odevzdávány věci nebo devisové hodnoty z území jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany nebo budou odevzdávány diplomatickému zastupitelství nebo konzulárnímu úřadu druhé smluvní strany, bude třeba dodržovat příslušné právní předpisy smluvní strany, jejíž orgán věci nebo devisové hodnoty odevzdává.

Článek 6**Odmítnutí provedení úkonů**

Provedení úkonů podle této Smlouvy je možno odmítnout, jestliže by jejich vyřízení mohlo ohrozit svrchovanost nebo bezpečnost dožádané smluvní strany.

CZĘŚĆ II

SPRAWY CYWILNE I RODZINNE

Rozdział 1

SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA OSOBOWEGO

Artykuł 7

Zdolność osób fizycznych i prawnych

1. Zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych osoby fizycznej ocenia się według prawa Umawiającej się Strony, której osobą ta jest obywatelem.

2. Zdolność osoby prawnej ocenia się według prawa Umawiającej się Strony, zgodnie z którym została ona utworzona.

Ubezważnowolnienie

Artykuł 8

Dla ubezważnowolnienia właściwy jest, o ile Umowa niniejsza nie stanowi inaczej, organ Umawiającej się Strony, której obywatelem jest osoba mająca być ubezważnowolnioną. Organ ten stosuje prawo swego Państwa.

Artykuł 9

1. Jeżeli organ jednej Umawiającej się Strony stwierdzi, że zachodzą przesłanki do ubezważnowolnienia obywatela drugiej Umawiającej się Strony mającego miejsce zamieszkania w okręgu tego organu, wówczas zawiadomi o tym właściwy organ drugiej Umawiającej się Strony.

2. W przypadkach nie cierpiących zwłoki organ określony w ustępie 1 może wydać tymczasowe zarządzenia potrzebne dla ochrony tej osoby lub jej majątku. Odpisy tych zarządzeń przesyła się właściwemu organowi Umawiającej się Strony, której obywatelem jest ta osoba.

3. Jeżeli organ drugiej Umawiającej się Strony zawiadomiony zgodnie z postanowieniem ustępu 1 lub 2 nie podejmie postępowania albo nie wypowie się w terminie trzech miesięcy, wówczas organ miejsca zamieszkania tej osoby może przeprowadzić postępowanie o ubezważnowolnienie według prawa swego Państwa, o ile przyczynę ubezważnowolnienia przewiduje również prawo tej Umawiającej się Strony, której dana osoba jest obywatelem. Orzeczenie o ubezważnowolnieniu przesyła się właściwemu organowi drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 10

Postanowienia artykułów 8 i 9 stosuje się odpowiednio do uchylenia ubezważnowolnienia.

Artykuł 11

Uznanie za zmarłego i stwierdzenie zgonu

1. Dla uznania osoby za zmarłą oraz dla stwierdzenia zgonu właściwy jest organ Umawiającej się Strony, której obywatelem była ta osoba w czasie, gdy według ostatnich wiadomości pozostawała przy życiu.

2. Organ jednej Umawiającej się Strony na wniosek osoby zamieszkałej na obszarze tej Strony może uznać obywatela drugiej Umawiającej się Strony za zmarłego lub stwierdzić jego zgon, jeżeli według prawa tej Umawiającej się Strony, której organ ma orzekać, osoba ta jest uprawniona do złożenia takiego wniosku.

3. W sprawach o uznanie za zmarłego i stwierdzenie zgonu stosuje się prawo Umawiającej się Strony, której obywatelem była osoba w czasie, gdy według ostatnich wiadomości pozostawała przy życiu.

ČÁST II

VĚCI OBČANSKÉ A RODINNÉ

Oddíl 1

VĚCI OSOBNÍHO STAVU

Článek 7

Způsobilost osob fysických a právnických

1. Způsobilost fysické osoby k právům a k právním úkonům se spravuje právním řádem smluvní strany, jejímž občanem je tato osoba.

2. Způsobilost právnické osoby se spravuje právním řádem smluvní strany, podle kterého právnická osoba vznikla.

Zbavení svéprávnosti

Článek 8

Pokud tato Smlouva nestanoví jinak, je pro zbavení svéprávnosti příslušný orgán smluvní strany, jejímž občanem je osoba, která má být zbavena svéprávnosti; tento orgán použije práva svého státu.

Článek 9

1. Jestliže orgán jedné smluvní strany zjistí, že jsou předpoklady pro zbavení svéprávnosti občana druhé smluvní strany, jehož bydliště je v obvodu tohoto orgánu, podá o tom zprávu příslušnému orgánu druhé smluvní strany.

2. V neodkladných případech může učinit orgán uvedený v odstavci 1 prozatímní opatření potřebná k ochraně této osoby nebo jejího majetku. Opisy rozhodnutí o těchto opatřeních budou zaslány příslušnému orgánu smluvní strany, jejímž občanem je tato osoba.

3. Jestliže orgán druhé smluvní strany, jemuž byla podána zpráva podle ustanovení odstavce 1 nebo 2, sám se řízení neujme nebo se do tří měsíců nevyjádří, provede řízení o zbavení svéprávnosti orgán, v jehož obvodu má tato osoba bydliště; použije při tom právního řádu svého státu, pokud důvody zbavení svéprávnosti jsou dány i podle právního řádu smluvní strany, jejímž občanem je tato osoba. Rozhodnutí o zbavení svéprávnosti bude zasláno příslušnému orgánu druhé smluvní strany.

Článek 10

Ustanovení článku 8 a 9 bude použito obdobně při zrušení zbavení svéprávnosti.

Článek 11

Prohlášení za mrtvého a důkaz smrti

1. K prohlášení osoby za mrtvou a k řízení o důkazu smrti je příslušný orgán smluvní strany, jejímž občanem byla tato osoba v době, kdy podle posledních zpráv byla na živu.

2. Orgán jedné smluvní strany může na návrh osoby bydlící na jejím území prohlásit občana druhé smluvní strany za mrtvého nebo provést řízení o důkazu smrti, jestliže je tato osoba oprávněna podat takový návrh podle právního řádu smluvní strany, jejíž orgán má rozhodnout.

3. Prohlášení za mrtvého a řízení o důkazu smrti se spravuje právním řádem smluvní strany, jejímž občanem byla osoba v době, kdy podle posledních zpráv byla na živu.

Rozdział 2**SPRAWY RODZINNE****Artykuł 12****Zawarcie małżeństwa**

1. Przesłanki zawarcia małżeństwa ocenia się dla każdej z osób zawierających małżeństwo według prawa Umawiającej się Strony, której osoba ta jest obywatelem.

2. Forma zawarcia małżeństwa podlega prawu Umawiającej się Strony, przed której organem małżeństwo ma być zawarte.

Artykuł 13**Osobiste i majątkowe stosunki małżonków**

1. Prawa i obowiązki małżonków oraz ich stosunki majątkowe podlegają prawu Umawiającej się Strony, której oboje małżonkowie są obywatelami. Właściwy jest sąd Umawiającej się Strony, na której obszarze małżonkowie mają lub mieli ostatnio miejsce zamieszkania.

2. Jeżeli jeden z małżonków jest obywatelem jednej Umawiającej się Strony, drugi zaś obywatelem drugiej Umawiającej się Strony, stosuje się prawo tej Umawiającej się Strony, na której obszarze małżonkowie mają miejsce zamieszkania lub mieli ostatnio miejsce zamieszkania. Właściwy jest sąd tej Umawiającej się Strony.

Artykuł 14**Rozwód**

1. Jeżeli oboje małżonkowie są obywatelami jednej Umawiającej się Strony, dla rozvodu właściwy jest sąd tej Strony. Jeżeli mają oni miejsce zamieszkania na obszarze drugiej Umawiającej się Strony, wówczas właściwy jest również sąd drugiej Strony. Rozwód podlega prawu tej Umawiającej się Strony, której obywatelami są małżonkowie w chwili wniesienia pozwu o rozwód.

2. Jeżeli w chwili wniesienia pozwu o rozwód jeden z małżonków jest obywatelem jednej Umawiającej się Strony, drugi zaś obywatelem drugiej Umawiającej się Strony, wówczas właściwy jest sąd Umawiającej się Strony, na obszarze której oboje małżonkowie mają lub mieli ostatnio miejsce zamieszkania. Sąd stosuje prawo swego Państwa.

Artykuł 15**Istnienie, nieistnienie i nieważność małżeństwa**

1. Ustalenie istnienia lub nieistnienia małżeństwa oraz uznanie małżeństwa za nieważne z powodu naruszenia przesłanek zawarcia małżeństwa podlega prawu, które należało zastosować zgodnie z artykułem 12 ust. 1.

2. Ustalenie istnienia lub nieistnienia małżeństwa oraz uznanie małżeństwa za nieważne z powodu niezachowania formy przy jego zawieraniu podlega prawu Umawiającej się Strony, przed której organem małżeństwo zostało zawarte.

3. Do określenia właściwości sądów stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 14.

Artykuł 16**Rodzice a dzieci**

1. Uznanie, ustalenie, zaprzeczenie ojcostwa lub macierzyństwa oraz sprawy dotyczące władzy rodzicielskiej i praw

Oddíl 2**VĚCI RODINNÉ****Článek 12****Uzavření manželství**

1. Podmínky uzavření manželství se řídí u každého ze snoubenců právním řádem smluvní strany, jejímž občanem je snoubenec.

2. Forma uzavření manželství se spravuje právním řádem smluvní strany, před jejímž orgánem má být manželství uzavřeno.

Článek 13**Osobní a majetkové poměry manželů**

1. Práva a povinnosti manželů a jejich majetkové poměry se spravují právním řádem smluvní strany, jejímiž občany jsou oba manželé; příslušný je soud smluvní strany, na jejímž území manželé mají nebo naposled měli bydliště.

2. Je-li jeden z manželů občanem jedné smluvní strany a druhý občanem druhé smluvní strany, spravují se tyto poměry podle právního řádu smluvní strany, na jejímž území manželé mají nebo naposled měli bydliště; příslušný je soud této smluvní strany.

Článek 14**Rozvod**

1. Jsou-li oba manželé občany jedné smluvní strany, je pro rozvod příslušný soud této strany. Mají-li bydliště na území druhé smluvní strany, je příslušný také soud této druhé strany. Rozvod se spravuje právním řádem smluvní strany, jejímiž občany jsou manželé v době podání návrhu na rozvod.

2. Je-li v době podání návrhu na rozvod jeden z manželů občanem jedné smluvní strany a druhý občanem druhé smluvní strany, je příslušný soud smluvní strany, na jejímž území manželé mají nebo naposled měli bydliště; soud použije právního řádu svého státu.

Článek 15**Zjištění zda je či není manželství a neplatnost manželství**

1. Zjištění, že tu je či není manželství a vyslovení neplatnosti manželství pro porušení podmínek uzavření manželství se spravuje právním řádem, kterého mělo být použito podle článku 12 odstavec 1.

2. Zjištění, že tu je či není manželství a vyslovení neplatnosti manželství pro nedodržení formy při uzavření manželství se spravuje právním řádem smluvní strany, před jejímž orgánem bylo manželství uzavřeno.

3. Pro určení příslušnosti soudu se použije obdobně ustanovení článku 14.

Článek 16**Rodiče a děti**

1. Uznání, zjištění a popření otcovství nebo mateřství, jakož i věci týkající se rodičovské moci a osobního stavu

stanu dziecka podlegają prawu tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest dziecko.

2. Dla spraw, określonych w ustępie 1, właściwy jest organ Umawiającej się Strony, której obywatelem jest dziecko. Jeżeli jednak obie strony lub uczestnicy postępowania mają miejsce zamieszkania na obszarze jednej Umawiającej się Strony, wówczas właściwy jest również organ tej Umawiającej się Strony.

Artykuł 17

Obowiązki alimentacyjne

1. Dla obowiązków alimentacyjnych między krewnymi oraz między osobami, których małżeństwo zostało rozwiązane lub unieważnione, jak również między przysposabiającym a przysposobionym właściwe jest prawo Umawiającej się Strony, której obywatelem jest osoba uprawniona.

2. W sprawach, określonych w ustępie 1, właściwy jest sąd Umawiającej się Strony, na której obszarze zamieszkuje osoba uprawniona.

Artykuł 18

Przysposobienie

1. Przysposobienie podlega prawu Umawiającej się Strony, której obywatelem jest przysposabiający.

2. Zgoda dziecka i innej osoby lub organu jest potrzebna, jeżeli tego wymaga prawo Umawiającej się Strony, której obywatelem jest dziecko, mające być przysposobione.

3. Jeżeli dziecko przysposabiają małżonkowie, z których jeden jest obywatelem jednej Umawiającej się Strony, a drugi obywatelem drugiej Umawiającej się Strony, powinny być dopełnione warunki przewidziane przez prawo obu Umawiających się Stron.

4. W sprawach o przysposobienie właściwy jest organ Umawiającej się Strony, której obywatelem jest przysposabiający; w przypadku określonym w ustępie 3 właściwy jest organ tej Umawiającej się Strony, na której obszarze oboje małżonkowie mają miejsce zamieszkania.

5. Postanowienia tego artykułu stosuje się odpowiednio także przy stwierdzeniu nieważności lub rozwiązaniu przysposobienia.

Opieka i kuratela

Artykuł 19

1. Dla opieki i kurateli właściwy jest, o ile Umowa niniejsza nie stanowi inaczej, organ Umawiającej się Strony, której obywatelem jest osoba mająca być poddana opiece lub kurateli.

2. Ustanowienie i ustanie opieki i kurateli podlega prawu Umawiającej się Strony, której obywatelem jest osoba mająca być poddana opiece lub kurateli albo pozostająca pod opieką lub kuratelą.

3. Stosunki prawne między opiekunem i osobą pozostającą pod opieką, jak również między kuratorem i osobą pozostającą pod kuratelą podlegają prawu Umawiającej się Strony, której organ ustanowił opiekę lub kuratelę.

4. Obowiązek przyjęcia opieki lub kurateli podlega prawu Umawiającej się Strony, której obywatelem jest osoba mająca zostać opiekunem lub kuratorem.

5. Jeżeli osoba podlegająca opiece lub kurateli ma miejsce zamieszkania na obszarze jednej Umawiającej się Strony, opiekunem lub kuratorem może być ustanowiony rów-

nitę se spravují právním řádem smluvní strany; jejímž občanem je dítě.

2. Ve věcech uvedených v odstavci 1 je příslušný orgán smluvní strany, jejímž občanem je dítě. Jestliže však návrhovatel i odpůrce mají bydliště na území téže smluvní strany, je příslušný orgán i této smluvní strany.

Článek 17

Vyživovací povinnost

1. Vyživovací povinnost mezi příbuznými, jakož i mezi osobami, jejichž manželství bylo rozvedeno nebo prohlášeno za neplatné, a mezi osvojitelem a osvojencem se spravuje právním řádem smluvní strany, jejímž občanem je oprávněná osoba.

2. Ve věcech uvedených v odstavci 1 je příslušný soud smluvní strany, na jejímž území má oprávněná osoba bydliště.

Článek 18

Osvojení

1. Osvojení se spravuje právním řádem smluvní strany, jejímž občanem je osvojitel.

2. Souhlasu dítěte a jiné osoby nebo orgánu je třeba, vyžaduje-li to právní řád smluvní strany, jejímž občanem je dítě, které má být osvojeno.

3. Je-li dítě osvojováno manžely, z nichž jeden je občanem jedné smluvní strany a druhý občanem druhé smluvní strany, musí být splněny podmínky stanovené právním řádem obou smluvních stran.

4. Ve věcech osvojení je příslušný orgán smluvní strany, jejímž občanem je osvojitel; v případě uvedeném v odstavci 3 je příslušný orgán smluvní strany, na jejímž území mají oba manželé bydliště.

5. Ustanovení tohoto článku bude obdobně použito také tehdy, jde-li o zjištění neplatnosti nebo o zrušení osvojení.

Poručenství a opatrovnictví

Článek 19

1. Pokud tato Smlouva nestanoví jinak, je ve věcech poručenství a opatrovnictví příslušný orgán smluvní strany, jejímž občanem je osoba, které má být zřízeno poručenství nebo opatrovnictví.

2. Zřízení a zánik poručenství a opatrovnictví se spravuje právním řádem smluvní strany, jejímž občanem je osoba, které má být nebo bylo zřízeno poručenství nebo opatrovnictví.

3. Právní poměry mezi poručníkem a poručeným, jakož i mezi opatrovníkem a opatrovancem se spravují právním řádem smluvní strany, jejíž orgán zřídil poručenství nebo opatrovnictví.

4. Povinnost převzít poručenství nebo opatrovnictví se spravuje právním řádem smluvní strany, jejímž občanem je osoba, která má být ustanovena poručníkem nebo opatrovníkem.

5. Má-li poručenec nebo opatrovanec bydliště na území jedné smluvní strany, může být ustanoven poručníkem nebo opatrovníkem i občan druhé smluvní strany pod podmínkou,

niez obywatel drugiej Umawiającej się Strony, pod warunkiem że ma on miejsce zamieszkania na obszarze Umawiającej się Strony, na którym ma być sprawowana opieka lub kuratela, i że jego ustanowienie najlepiej odpowiada interesom osoby podlegającej opiece lub kurateli.

Artykuł 20

1. Jeżeli zajdzie potrzeba wydania zarządzeń w zakresie opieki lub kurateli dla ochrony interesów obywatela jednej Umawiającej się Strony, a jego miejsce zamieszkania lub majątek znajdują się na obszarze drugiej Umawiającej się Strony, organ tej Umawiającej się Strony zawiadomi o tym niezwłocznie organ właściwy w myśl artykułu 19 ust. 1.

2. W przypadkach nie cierpiących zwłoki organ drugiej Umawiającej się Strony może wydać odpowiednie zarządzenia tymczasowe według prawa swego Państwa, powinien jednak niezwłocznie zawiadomić o tym organ właściwy w myśl artykułu 19 ust. 1. Do czasu powzięcia przez ten organ odmiennych decyzji zarządzenia te pozostają w mocy.

3. Zarządzenia wymienione w ustępie 2 można wydać także w interesie osoby nie znanej z miejsca pobytu, która nie ma swego przedstawiciela.

Artykuł 21

1. Organ właściwy w myśl artykułu 19 ustęp 1 może przekazać sprawowanie opieki lub kurateli organowi drugiej Umawiającej się Strony, jeżeli osoba pozostająca pod opieką lub kuratelą ma miejsce zamieszkania lub majątek na obszarze tej Umawiającej się Strony. Przekazanie stanie się skuteczne, gdy organ wezwany przejmie sprawowanie opieki lub kurateli i zawiadomi o tym organ wzywający.

2. Organ, który w myśl ustępu 1 przejął opiekę lub kuratelę, sprawuje je zgodnie z prawem swego Państwa. Stosuje jednak, o ile chodzi o zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych, prawo Umawiającej się Strony, której obywatelem jest osoba pozostająca pod opieką lub kuratelą. Organ ten nie jest upoważniony do wydawania orzeczeń dotyczących stanu cywilnego; może on jednak udzielić zezwolenia na zawarcie małżeństwa.

Rozdział 3

SPRAWY SPADKOWE

Artykuł 22

Prawo dziedziczenia

1. Stosunki prawne w zakresie dziedziczenia podlegają prawu Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca w chwili śmierci.

2. Jeżeli prawo jednej Umawiającej się Strony, na której obszarze znajduje się mienie stanowiące spadek, zawiera ograniczenia w dziedziczeniu takiego mienia przez obywateli tej Strony, wówczas ograniczenia te stosuje się również do obywateli drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 23

Zasada równouprawnienia

Obywatele jednej Umawiającej się Strony są na obszarze drugiej Umawiającej się Strony zrównani z jej własnymi obywatelami w zakresie zdolności do sporządzania lub odwoływania testamentu, jak również zdolności do nabywania w drodze dziedziczenia mienia lub innych praw — bez względu na to, czy mienie to znajduje się lub prawa te powstały na obszarze jednej lub drugiej Umawiającej się Strony.

że má bydliště na území smluvní strany, na jejímž území má být poručenství nebo opatrovnictví vykonáváno a že jeho ustanovení nejlépe vyhovuje zájmům poručence nebo opatrovance.

Článek 20

1. Je-li třeba poručenských nebo opatrovnických opatření k ochraně zájmů občana jedné smluvní strany, jehož bydliště nebo majetek je na území druhé smluvní strany, zprávi o tom orgán této smluvní strany ihned orgán příslušný podle článku 19 odstavce 1.

2. V neodkladných případech může orgán druhé smluvní strany učinit příslušná prozatímní opatření podle právního řádu svého státu a musí o tom ihned podat zprávu orgánu příslušnému podle článku 19 odstavce 1. Taková opatření zůstanou v platnosti až do jiného rozhodnutí tohoto orgánu.

3. Opatření uvedená v odstavci 2 je možno učinit také v zájmu osoby, jejíž pobyt není znám a která nemá svého zástupce.

Článek 21

1. Orgán příslušný podle článku 19 odstavce 1 může přenést vedení poručenství nebo opatrovnictví na orgán druhé smluvní strany, jestliže poručenec nebo opatrovanec má bydliště nebo majetek na území této smluvní strany. Přenesení se stane účinným, když dožádaný orgán vedení poručenství nebo opatrovnictví převezme a zprávi o tom dožadující orgán.

2. Orgán, který převzal podle odstavce 1 poručenství nebo opatrovnictví, vede je podle právního řádu svého státu. Použije však, pokud jde o způsobilost k právům a právním úkonům, právo smluvní strany, jejímž občanem je poručenec nebo opatrovanec. K rozhodnutím, která se týkají osobního stavu, není tento orgán oprávněn; může však udělit přivolení k uzavření manželství.

Oddíl 3

VĚCI DĚDICKÉ

Článek 22

Dědické právo

1. Dědické poměry se spravují právním řádem smluvní strany, jejímž občanem byl zůstavitel v době smrti.

2. Jestliže právo jedné smluvní strany, na jejímž území je jmění, které je předmětem dědictví, obsahuje omezení dědění takového jmění i u občanů této smluvní strany, vztahují se tato omezení i na občany druhé smluvní strany.

Článek 23

Zásada rovného postavení

Občané jedné smluvní strany mají na území druhé smluvní strany stejné postavení jako občané vlastní pokud jde o způsobilost zřít nebo zrušit závět, jakož i pokud jde o způsobilost nabývat dědictvím jmění nebo jiných práv, bez ohledu na to, zda jmění je nebo zda práva vznikla na území jedné nebo druhé smluvní strany.

Artykuł 24

Testament

1. Zdolność do sporządzenia lub odwołania testamentu, jak również skutki prawne wad oświadczenia woli podlegają prawu Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca w czasie sporządzenia lub odwołania testamentu. To samo prawo stosuje się i dla określenia, jakie inne rodzaje rozporządzeń na wypadek śmierci są dopuszczalne.

2. Forma testamentu podlega prawu Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca w chwili sporządzenia testamentu. Wystarczy jednak zachowanie prawa Umawiającej się Strony, na której obszarze testament został sporządzony. Odnosi się to również do odwołania testamentu.

Artykuł 25

Właściwość organów w sprawach spadkowych

1. Dla przeprowadzenia postępowania spadkowego w sprawach dotyczących dziedziczenia mienia ruchomego, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w ustępie 3 niniejszego artykułu, właściwy jest organ Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca w chwili śmierci.

2. Dla przeprowadzenia postępowania spadkowego w sprawach dotyczących dziedziczenia mienia nieruchomości właściwy jest organ Umawiającej się Strony, na której obszarze mienie to się znajduje.

3. Jeżeli całe ruchome mienie spadkowe znajduje się na obszarze jednej Umawiającej się Strony, postępowanie przeprowadza na wniosek spadkobiercy lub zapisobiercy organ tej Umawiającej się Strony, jeżeli wszyscy spadkobiercy i zapisobiercy wyrażą na to zgodę.

4. Postanowienia ustępów 1—3 stosuje się również do określenia właściwości organu w sporach spadkowych.

Artykuł 26

Zawiadomienie o śmierci

1. Jeżeli obywatel jednej Umawiającej się Strony umrze na obszarze drugiej Umawiającej się Strony, właściwy organ tej Strony zawiadomi o tym niezwłocznie przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny drugiej Umawiającej się Strony, podając jednocześnie do wiadomości do wszystkich, co jest mu wiadome o spadkobiercach i zapisobiercach, o miejscu ich zamieszkania lub pobytu, o rozmiarach i wartości spadku, jak również o tym, czy istnieje testament. Postanowienie to stosuje się również w przypadku, gdy właściwy organ jednej Umawiającej się Strony został zawiadomiony o tym, że na obszarze tej Strony pozostało mienie po obywatelu drugiej Umawiającej się Strony, zmarłym na obszarze państwa trzeciego. Jeżeli organ Umawiającej się Strony, na której obszarze zmarł spadkodawca, posiada wiadomość, że pozostał po nim majątek również w państwie trzecim, zawiadamia nadto o tej okoliczności.

2. Jeżeli przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny wcześniej uzyska informacje o zgonie obywatela swego państwa i otrzyma dane dotyczące spadku, poinformuje o tym organ właściwy do zabezpieczenia spadku.

3. Jeżeli na obszarze jednej Umawiającej się Strony w toku postępowania spadkowego wyjdzie na jaw, że spadkobierca lub zapisobierca jest obywatelem drugiej Umawiającej się Strony, wówczas właściwy organ zawiadomi o tym niezwłocznie przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny tej Strony.

Článek 24

Závět

1. Způsobilost zřítit nebo zrušít závět, jakož i právní účinky vad projevu vůle se spravují právním řádem smluvní strany, jejímž občanem byl zůstavitel v době zřízení závěti nebo jejího zrušení. Toto právo je rozhodné i pro určení, které druhy pořízení pro případ smrti jsou přípustné.

2. Forma závěti se spravuje právním řádem smluvní strany, jejímž občanem byl zůstavitel v době, kdy závět zřizoval. Stačí však, bylo-li postupováno podle právního řádu smluvní strany, na jejímž území byla závět zřizena. Totéž platí pro zrušení závěti.

Článek 25

Pravomoc orgánů v dědických věcech

1. K projednání movitého dědictví je příslušný s výjimkou případů uvedených v odstavci 3 tohoto článku orgán smluvní strany, jejímž občanem byl zůstavitel v době smrti.

2. K projednání nemovitého dědictví je příslušný orgán smluvní strany, na jejímž území je nemovitost.

3. Je-li celé movité dědictví na území jedné smluvní strany, projedná je na návrh dědice nebo odkazovníka orgán této smluvní strany, jestliže s tím všichni dědicové a odkazovníci souhlasí.

4. Ustanovení odstavců 1 až 3 se použije i pro určení pravomoci orgánů v dědických sporech.

Článek 26

Sdělování úmrtí

1. Jestliže občan jedné smluvní strany zemře na území druhé smluvní strany, uvědomí o tom příslušný orgán této strany bez odkladu diplomatické zastupitelství nebo konzulární úřad druhé smluvní strany a současně sdělí, co je mu známo o dědících a odkazovnících, o místě jejich bydliště nebo pobytu, jakož i o rozsahu a hodnotě dědictví a o tom, byla-li zřizena závět. Tohoto ustanovení se použije také v případě, kdy příslušný orgán jedné smluvní strany byl uvědomen o tom, že na jeho území zůstalo jmění po občanu druhé smluvní strany, který zemřel na území třetího státu. Jestliže je orgánu smluvní strany, na jejímž území zůstavitel zemřel, známo, že zůstavitel zanechal majetek rovněž na území třetího státu, oznámí i tyto okolnosti.

2. Jestliže diplomatické zastupitelství nebo konzulární úřad získá informace o smrti občana svého státu a obdrží údaje týkající se dědictví dříve, sdělí je orgánu, který je příslušný pro zajištění dědictví.

3. Jestliže na území jedné smluvní strany bylo v průběhu dědického řízení zjištěno, že dědic nebo odkazovník je občanem druhé smluvní strany, uvědomí o tom příslušný orgán bez odkladu diplomatické zastupitelství nebo konzulární úřad této strany.

Artykuł 27

Uprawnienia przedstawicielstwa dyplomatycznego
i urzędu konsularnego

W sprawach spadkowych przedstawicielstwa dyplomatyczne i urzędy konsularne Umawiających się Stron są uprawnione bez szczególnych pełnomocnictw do zastępowania swych obywateli przed organami drugiej Umawiającej się Strony, o ile obywatele ci są nieobecni i nie ustanowili pełnomocnika.

Artykuł 28

Zabezpieczenie spadku

1. Organy Umawiających się Stron wydają zgodnie z prawem swego Państwa zarządzenia niezbędne do zabezpieczenia lub zarządu znajdującego się na ich obszarze mienia, które pozostało po obywatelu drugiej Umawiającej się Strony lub przypadłoby obywatelowi tej Strony.

2. Właściwe organy zawiadamiają niezwłocznie przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny drugiej Umawiającej się Strony o zarządzeniach wydanych zgodnie z postanowieniem ustępu 1; przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny może uczestniczyć bezpośrednio lub za pośrednictwem swego pełnomocnika przy wykonywaniu tych zarządzeń.

3. Na wniosek przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego właściwe organy mogą wydane zarządzenia zmienić lub uchylić.

Otwarcie testamentu

Artykuł 29

Do otwarcia i ogłoszenia testamentu właściwy jest organ Umawiającej się Strony, na której obszarze testament znajduje się. Organowi właściwemu do przeprowadzenia postępowania spadkowego należy przesłać uwierzytelniony odpis testamentu i protokołu o jego otwarciu i ogłoszeniu.

Artykuł 30

1. Organ Umawiającej się Strony, przechowujący testament osoby, która w chwili śmierci była obywatelem tej Strony, na wniosek organu właściwego do zabezpieczenia spadku wydaje mu uwierzytelniony odpis testamentu.

2. Organ jednej Umawiającej się Strony, mający w przechowaniu testament, przesyła go na wniosek organowi drugiej Umawiającej się Strony, jeżeli spadkodawca był jej obywatelem lub jeżeli organ tej Strony jest właściwy do rozpoznania sporu o ważność testamentu.

Wydanie spadku

Artykuł 31

1. Ruchome mienie spadkowe lub kwoty pieniężne uzyskane ze sprzedaży ruchomego lub nieruchomego mienia spadkowego na obszarze jednej Umawiającej się Strony przekazuje się po ukończeniu postępowania spadkowego spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami drugiej Umawiającej się Strony. Jeżeli spadkobiercy lub zapisobiercy ci są nieobecni i nie ustanowili pełnomocników, wspomniane mienie lub kwoty wydaje się przedstawicielstwu dyplomatycznemu albo urzędowi konsularnemu Umawiającej się Strony, której są oni obywatelami.

Článek 27

Oprávnění diplomatických zastupitelství
a konzulárních úřadů

V dědických věcech jsou diplomatická zastupitelství a konzulární úřady smluvních stran oprávněny zastupovat bez zvláštní plné moci před orgány druhé smluvní strany své vlastní občany, pokud jsou tyto občané nepřítomni a neustanoví si zástupce.

Článek 28

Zajištění dědictví

1. Orgány smluvních stran učiní v souhlasu s právním řádem svého státu opatření nezbytná k zajištění nebo ke správě jmění, které je na území jejich státu a které tam zůstalo po občanu druhé smluvní strany nebo které má připadnout občanu této strany.

2. Příslušné orgány uvědomí bez odkladu diplomatické zastupitelství nebo konzulární úřad druhé smluvní strany o opatřeních učiněných v souhlasu s ustanovením odstavce 1; diplomatické zastupitelství nebo konzulární úřad se může přímo nebo prostřednictvím svého zástupce zúčastnit výkonu těchto opatření.

3. Na návrh diplomatického zastupitelství nebo konzulárního úřadu mohou příslušné orgány učiněná opatření změnit nebo zrušit.

Otevření závěti

Článek 29

K otevření a vyhlášení závěti je příslušný orgán smluvní strany, na jejímž území je závět. Orgánu příslušnému k projednání dědictví je třeba zaslat ověřený opis závěti a zápis o jejím otevření a vyhlášení.

Článek 30

1. Orgán smluvní strany, u něhož je uložena závět osoby, která byla v době smrti občanem této strany, vydá na žádost orgánu příslušnému k zajištění dědictví ověřený opis závěti.

2. Orgán jedné smluvní strany, u něhož je uložena závět, zašle ji na žádost orgánu druhé smluvní strany, jestliže zůstavitel byl občanem druhé smluvní strany nebo jestliže orgán této strany je příslušný k projednání sporu o pravost závěti.

Vydání dědictví

Článek 31

1. Movité dědictví nebo peněžité částky získané prodejem movitého nebo nemovitého dědictví na území jedné smluvní strany budou vydány po skončení dědického řízení dědicům nebo odkazovníkům, kteří jsou občany druhé smluvní strany. Jestliže tito dědici nebo odkazovníci nejsou přítomni a neustanovili si zástupce, bude vydáno toto dědictví nebo peněžité částky prodejem získané diplomatickému zastupitelství nebo konzulárnímu úřadu smluvní strany, jejímiž jsou občany.

2. Przekazanie przewidziane w ustępie 1 może nastąpić, jeżeli:

- a) zostały zaspokojone lub zabezpieczone roszczenia wierzycieli spadkodawcy i inne roszczenia związane ze spadkiem, zgłoszone w terminie przewidzianym przez prawo Umawiającej się Strony, na której obszarze znajduje się mienie spadkowe lub kwoty pieniężne, uzyskane ze sprzedaży tego mienia;
- b) zostały zapłacone lub zabezpieczone podatki i opłaty związane ze spadkiem.

Artykuł 32

Jeżeli ruchome mienie pozostałe po śmierci obywatela jednej Umawiającej się Strony, który zmarł na obszarze drugiej Umawiającej się Strony, przedstawia nieznaczną wartość, a żadna z osób uprawnionych do spadku nie zamieszkuje na obszarze drugiej Umawiającej się Strony ani nie ustanowiła na tym obszarze swego pełnomocnika, wówczas mienie to przekazuje się bez przeprowadzenia postępowania spadkowego przedstawicielstwu dyplomatycznemu lub urzędowi konsularnemu Umawiającej się Strony, której obywatelem był zmarły. Przed wydaniem mienia spadkobiercom przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny zaspokoi lub zabezpieczy do wysokości wartości tego mienia roszczenia wierzycieli spadkodawcy zgłoszone w terminie do jednego miesiąca od dnia otrzymania mienia.

Artykuł 33

Jeżeli obywatel jednej Umawiającej się Strony umrze w czasie podróży na obszarze drugiej Umawiającej się Strony, nie posiadając tam miejsca zamieszkania, wówczas rzeczy, które miał ze sobą, przekazuje się bez przeprowadzenia postępowania spadkowego przedstawicielstwu dyplomatycznemu lub urzędowi konsularnemu Umawiającej się Strony, której był obywatelem.

Rozdział 4

SPRAWY MAJĄTKOWE

Artykuł 34

Forma czynności prawnych

1. Forma czynności prawnych podlega prawu obowiązującemu dla samej czynności prawnej. Wystarczy jednak stosowanie prawa obowiązującego w miejscu dokonania czynności.

2. Czynności prawne dotyczące nieruchomości podlegają prawu Umawiającej się Strony, na której obszarze nieruchomości jest położona.

Artykuł 35

Nieruchomości

1. W sprawach o prawa rzeczowe na nieruchomości, jak również o inne prawa dotyczące nieruchomości właściwy jest sąd Umawiającej się Strony, na której obszarze nieruchomości jest położona. Sąd ten stosuje prawo swego Państwa.

2. Postanowienia ustępu 1 nie dotyczą stosunków majątkowych małżonków i spraw spadkowych w zakresie uregulowanym w artykułach 13 i 22.

Artykuł 36

Dla zobowiązań powstałych z czynów niedozwolonych lub innych zdarzeń powodujących obowiązki wynagrodze-

2. Wydání podle odstavce 1 je možné, jestliže byly:

- a) uspokojeny nebo zajištěny pohledávky věřitelů zůstavitele a jiné pohledávky související s dědictvím přihlášené ve lhůtě stanovené právním řádem smluvní strany, na jejímž území je dědictví nebo peněžité částky jeho prodejem získané;
- b) zaplacený nebo zajištěný daně a dědické poplatky.

Článek 32

Jestliže movité jmění, které zůstalo po smrti občana jedné smluvní strany zemětlem na území druhé smluvní strany, je nepatrné hodnoty a žádná z osob oprávněných k dědictví nemá bydliště na území druhé smluvní strany ani neustanovila na tomto území svého zástupce, bude toto jmění vydáno bez dědického řízení diplomatickému zastupitelství nebo konzulárnímu úřadu smluvní strany, jejímž občanem byl zemětělý. Před odevzdáním jmění dědicům uspokojí nebo zajistí diplomatické zastupitelství nebo konzulární úřad v rozsahu tohoto jmění pohledávky věřitelů zůstavitele přihlášené ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy toto jmění obdržel.

Článek 33

Země-li občan jedné smluvní strany při cestě na území druhé smluvní strany a neměl-li tam bydliště budou věci, které měl sebou, odeslány bez provedení dědického řízení diplomatickému zastupitelství nebo konzulárnímu úřadu smluvní strany, jejímž byl občanem.

Oddíl 4

VĚCI MAJETKOVÉ

Článek 34

Forma právních úkonů

1. Forma právních úkonů se spravuje právním řádem platným pro právní úkon. Stačí však, bylo-li použito právního řádu platného v místě právního úkonu.

2. Právní úkony týkající se nemovitostí se spravují právním řádem smluvní strany, na jejímž území je nemovitost.

Článek 35

Nemovitosti

1. K řízení o věcných právech k nemovitostem, jakož i o jiných právech vztahujících se k nemovitostem je příslušný soud smluvní strany, na jejímž území je nemovitost. Soud použije práva svého státu.

2. Ustanovení odstavce 1 nebude použito na majetkové poměry mezi manžely a na věci dědické upravené v článcích 17 a 22.

Článek 36

Závazky z nedovolených činů nebo z jiných událostí, ze kterých vzniká povinnost k náhradě škody, se spravují práv-

nia szkody właściwe jest prawo Umawiającej się Strony, na której obszarze nastąpił czyn lub zdarzenie. Właściwy jest sąd teŝe Umawiającej się Strony. Poszkodowany moŝe wnieść powództwo równieŝ do sądu Umawiającej się Strony, na której obszarze ma miejsce zamieszkania pozwany, lub do sądu Umawiającej się Strony, na której obszarze znajduje się majątek pozwanego.

Rozdział 5

KOSZTY PROCESU

Artykuł 37

Zwolnienie od zabezpieczenia kosztów procesu

1. Na obywateli jednej Umawiającej się Strony, występujących przed sądami drugiej Umawiającej się Strony, o ile mają oni miejsce zamieszkania lub pobytu na obszarze jednej z Umawiających się Stron, nie można nakładać obowiązku zabezpieczenia kosztów procesu z tego tylko powodu, że są cudzoziemcami lub że nie mają na obszarze drugiej Umawiającej się Strony miejsca zamieszkania lub pobytu.

2. Zwolnienie przewidziane w ustępie 1 przysługuje obywatelom Umawiających się Stron równieŝ wtedy, jeżeli zamieszkują oni na obszarze innego państwa, w którym Umawiająca się Strona udzielająca zwolnienia posiada umowę o wzajemnym wykonywaniu orzeczeń.

3. Sąd jednej Umawiającej się Strony moŝe ŝądać od występujących przed nim obywateli drugiej Umawiającej się Strony uiszczenia zaliczki na koszty postępowania na tych samych warunkach i w tym samym zakresie, jak od własnych obywateli.

4. Postanowienia ustępów 1—3 stosuje się odpowiednio do osób prawnych.

Zwolnienie od kosztów postępowania

Artykuł 38

Obywatele jednej Umawiającej się Strony korzystają na obszarze drugiej Umawiającej się Strony ze zwolnienia od opłat, zaliczek i innych wydatków w postępowaniu oraz z bezpłatnego zastępstwa procesowego na tych samych warunkach i w takim samym zakresie, co obywatele tej Umawiającej się Strony.

Artykuł 39

1. Dla uzyskania uprawnień przewidzianych w artykule 38 naleŝy złoŝyć zaświadczenie o stosunkach osobistych, rodzinnych i majątkowych oraz o dochodach wystawione przez właściwy organ Umawiającej się Strony, na której obszarze wnioskodawca ma miejsce zamieszkania lub pobytu.

2. Jeŝeli wnioskodawca nie ma na obszarze ŝadnej z Umawiających się Stron miejsca zamieszkania ani pobytu, wystarcza zaświadczenie przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego jego Państwa.

3. Organ właściwy do wydania zaświadczenia określonego w ustępie 1 moŝe zwrócić się do organów drugiej Umawiającej się Strony o niezbędné wyjaśnienia.

4. Organ rozstrzygający o wniosku dotyczącym przyznania uprawnień przewidzianych w artykule 38 moŝe ŝądać dodatkowych wyjaśnień od organu, który wydał zaświadczenie.

Artykuł 40

1. Jeŝeli obywatele Umawiających się Stron posiadający na obszarze jednej z Umawiających się Stron miejsce zamieszkania lub pobytu pragną skorzystać przed organem

ním řádem smluvní strany, kde se takový čin nebo událost staly. Příslušný je soud této smluvní strany. Poškozený může podat žalobu také u soudu smluvní strany, na jejímž území má bydliště žalovaný nebo u soudu smluvní strany, na jejímž území je majetek žalovaného.

Oddíl 5

NAKLADY ŘÍZENÍ

Článek 37

Osvobození od složení žalobní jistoty

1. Občanům jedné smluvní strany, kteří vystupují před soudy druhé smluvní strany, pokud mají bydliště nebo pobyt na území jedné ze smluvních stran, nelze uložit složení žalobní jistoty za náklady řízení jen z toho důvodu, že jsou cizinci nebo že nemají na území druhé smluvní strany bydliště nebo pobyt.

2. Osvobození podle odstavce 1 přísluší občanům smluvních stran i tehdy, jestliže mají bydliště na území jiného státu, se kterým má smluvní strana poskytující toto osvobození smlouvu o vzájemné vykonatelnosti rozhodnutí.

3. Soud jedné smluvní strany může požadovat od občanů druhé smluvní strany, kteří před ním vystupují, složení zálohy za náklady řízení za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako od vlastních občanů.

4. Ustanovení odstavců 1 až 3 bude použito obdobně na právnické osoby.

Osvobození od nákladů řízení

Článek 38

Občané jedné smluvní strany mají na území druhé smluvní strany nárok na osvobození od poplatků a záloh a jiných nákladů řízení, jakož i nárok na ustanovení bezplatného právního zástupce za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako její vlastní občané.

Článek 39

1. K uplatnění nároků uvedených v článku 38 je třeba předložit potvrzení o osobních, rodinných a majetkových poměrech, jakož i o příjmu vystavené příslušným orgánem smluvní strany; na jejímž území má žadatel své bydliště nebo pobyt.

2. Nemá-li žadatel bydliště ani pobyt na území ŝadné ze smluvních stran, postačí potvrzení vydané diplomatickým zastupitelstvím nebo konzulárním úřadem jeho státu.

3. Organ příslušný k vydání potvrzení uvedeného v odstavci 1 může požádat orgány druhé smluvní strany o potřebná objasnění.

4. Organ rozhodující o ŝadosti o přiznání nároků uvedených v článku 38 může ŝádat o další objasnění organ, který potvrzení vydal.

Článek 40

1. Jestliže občané smluvních stran mající bydliště nebo pobyt na území jedné z nich chtějí před orgánem druhé smluvní strany uplatnit nároky uvedené v článku 38, mohou

drugiej Umawiającej się Strony z uprawnień określonych w artykule 38, mogą oni swoje wnioski w tej sprawie zgłosić do protokołu przed organem właściwym dla miejsca swego zamieszkania lub pobytu. Organ ten przesyła właściwemu organowi drugiej Umawiającej się Strony protokół wraz z zaświadczeniem wymienionym w artykule 39 ustęp 1 i innymi załącznikami złożonymi przez wnioskodawcę.

2. Jednocześnie z wnioskiem wymienionym w ustępie 1 może być zgłoszony do protokołu pozew lub inny wniosek wszczynający postępowanie.

Artykuł 41

Przyznanie zwolnienia od opłat, zaliczek i innych wydatków w postępowaniu, jak również wyznaczenie bezpłatnego zastępcy procesowego odnosi się do całego postępowania w tej samej sprawie aż do jej prawomocnego zakończenia włącznie z postępowaniem dotyczącym wykonania orzeczenia. Odnosi się to również do przypadków, gdy dalsze postępowanie w tejże sprawie toczy się przed innym organem tej samej lub drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 42

Organ jednej Umawiającej się Strony, wzywając stronę procesową lub uczestnika postępowania zamieszkałego lub przebywającego na obszarze drugiej Umawiającej się Strony do uiszczenia kosztów sądowych lub do uzupełnienia braków pozwu lub wniosku, wyznaczy równocześnie termin nie krótszy niż jeden miesiąc. Bieg terminu rozpoczyna się od daty doręczenia pisma w tym przedmiocie.

Rozdział 6

UZNAWANIE I WYKONYWANIE ORZECZEŃ

Artykuł 43

Uznawanie orzeczeń w sprawach niemajątkowych

Prawomocne orzeczenia wydane przez organy jednej Umawiającej się Strony w sprawach niemajątkowych cywilnych i rodzinnych są uznawane na obszarze drugiej Umawiającej się Strony bez przeprowadzenia postępowania o uznanie z wyjątkiem przypadków, gdy organ tej Strony wydał wcześniej prawomocne orzeczenie w danej sprawie albo gdy organ orzekający nie był właściwy według postanowień niniejszej Umowy.

Wykonywanie orzeczeń w sprawach majątkowych

Artykuł 44

Każda z Umawiających się Stron zezwala na wykonanie na swoim obszarze prawomocnych orzeczeń wydanych przez organy drugiej Umawiającej się Strony, dotyczących:

- roszczeń majątkowych w sprawach z zakresu prawa cywilnego i rodzinnego;
- roszczeń cywilno-prawnych przyznanych w postępowaniu karnym.

Artykuł 45

Orzeczenia będą wykonywane, jeżeli:

- orzeczenie jest prawomocne i wykonalne;
- organ, który wydał orzeczenie, był właściwy według postanowień niniejszej Umowy;
- dłużnik nie był pozbawiony możliwości uczestniczenia w postępowaniu, a w razie nieposiadania zdolności procesowej — należytego przedstawicielstwa;

podat takovou žádost do zápisu u orgánu příslušného podle místa svého bydliště nebo pobytu. Tento orgán zašle zápis spolu s potvrzením uvedeným v článku 39 odstavec 1 spolu s ostatními doklady předloženými žadatelem příslušnému orgánu druhé smluvní strany.

2. Současně se žádostí uvedenou v odstavci 1 lze podat do zápisu i žalobu nebo jiný návrh na zahájení řízení.

Článek 41

Přiznání osvobození od poplatků a záloh a od jiných nákladů řízení, jakož i ustanovení bezplatného právního zastupce platí pro celé řízení v téže věci až do pravomocného skončení včetně řízení o výkonu rozhodnutí. To platí i pro případy, kdy další řízení v téže věci je vedeno před jiným orgánem téže nebo druhé smluvní strany.

Článek 42

Orgán jedné smluvní strany, jenž ve věci úhrady nákladů řízení, jakož i doplnění žaloby nebo návrhu předvolává účastníka, který bydlí nebo se zdržuje na území druhé smluvní strany, stanoví při tom lhůtu nejméně jednoho měsíce. Lhůta se počítá ode dne doručení písemnosti.

Oddíl 6

UZNÁVÁNÍ A VÝKON ROZHODNUTÍ

Článek 43

Uznávání rozhodnutí ve věcech nemajetkové povahy

Pravomocná rozhodnutí vydaná orgány jedné smluvní strany ve věcech občanských nebo rodinných nemajetkové povahy jsou uznávána na území druhé smluvní strany bez provedení řízení o uznání s výjimkou případů, kdy orgán této strany vydal dřívější pravomocné rozhodnutí v této věci nebo kdy orgán, který rozhodnutí vydal, nebyl podle ustanovení této Smlouvy příslušný.

Výkon rozhodnutí ve věcech majetkové povahy

Článek 44

Každá ze smluvních stran povoluje na svém území výkon pravomocných rozhodnutí vydaných orgány druhé smluvní strany:

- o majetkových nárocích ve věcech práva občanského a rodinného;
- o občanskoprávních nárocích přiznaných v trestním řízení.

Článek 45

Rozhodnutí budou vykonána, jestliže:

- rozhodnutí je pravomocné a vykonatelné;
- orgán, který rozhodnutí vydal byl příslušný podle ustanovení této Smlouvy;
- dlužník nebyl zbaven možnosti účastnit se řízení a v případě procesní nezpůsobilosti možnosti mítí zástupce;

- d) orzeczenie nie jest sprzeczne z prawomocnym orzeczeniem zapadłym wcześniej między tymi samymi stronami procesowymi o to samo rozstrzygnięcie i na tej samej podstawie prawnej wydanym przez sąd Umawiającej się Strony, na której obszarze ma być udzielone zezwolenie na wykonanie orzeczenia, ani nie stanowi rozstrzygnięcia sprawy wcześniej wszczętej, toczącej się przed sądem tejże Umawiającej się Strony; postanowienie to nie ma zastosowania, jeżeli w zasadniczy sposób zmieniły się okoliczności faktyczne, na podstawie których zostało wydane dawniejsze orzeczenie i które uzasadniały wydanie nowego orzeczenia;
- e) przy wydaniu orzeczenia zostało zastosowane prawo właściwe według postanowień niniejszej Umowy, chyba że zastosowane prawo Umawiającej się Strony, której organ orzekał, nie różni się w sposób istotny od prawa drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 46

Właściwość sądu

Do wydania zezwolenia na wykonanie orzeczenia właściwy jest sąd Umawiającej się Strony, na której obszarze ma być przeprowadzona egzekucja.

Artykuł 47

Wniosek o zezwolenie na wykonanie orzeczenia

1. Wniosek o wykonanie orzeczenia może być złożony bezpośrednio we właściwym sądzie Umawiającej się Strony, na której obszarze orzeczenie ma być wykonane, bądź też w sądzie, który rozpoznawał sprawę w pierwszej instancji. Sąd ten przekazuje wniosek sądowi drugiej Umawiającej się Strony właściwemu według miejsca zamieszkania dłużnika.
2. Do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonanie orzeczenia należy dołączyć:
 - a) poświadczony odpis orzeczenia wraz z uzasadnieniem oraz z poświadczeniem prawomocności i wykonalności;
 - b) poświadczony odpis dokumentów, z których wynika, że dłużnikowi, który nie wziął udziału w postępowaniu, zostało we właściwym czasie i we właściwy sposób doręczone wezwanie lub inne urzędowe zawiadomienie o wszczęciu postępowania;
 - c) tłumaczenie wniosku oraz załączników wymienionych w punktach a) i b).

Artykuł 48

Rozpoznawanie wniosku

1. Wykonanie orzeczenia podlega prawu Umawiającej się Strony, na której obszarze ma być przeprowadzone.
2. Sąd rozstrzygający wniosek o zezwolenie na wykonanie orzeczenia ogranicza się do zbadania, czy zostały spełnione warunki, przewidziane w artykułach 45 i 47 ustęp 2.
3. Przed rozstrzygnięciem wniosku sąd może wezwać strony procesowe do uzupełnienia wniosku lub złożenia wyjaśnienia w danej sprawie. Sąd ten może również żądać dodatkowych wyjaśnień od organu, który wydał orzeczenie.

Artykuł 49

Zarzuty dłużnika

Do sądu, który rozpoznaje wniosek o zezwolenie na wykonanie orzeczenia, dłużnik może zgłosić zarzuty przeciwko

- d) rozhodnutí není v rozporu s pravomocným rozhodnutím, které bylo vydáno dříve mezi těmiž účastníky, o též nároku a na též právním podkladě soudem smluvní strany, na jejímž území má být výkon rozhodnutí povolen, ani neupravuje věc, jejíž projednávání bylo již dříve zahájeno soudem této smluvní strany; toto ustanovení však neplatí, jestliže se podstatně změnily skutkové okolnosti, na základě kterých bylo vydáno dřívější rozhodnutí a které vedly k vydání nového rozhodnutí;

- e) při vydání rozhodnutí bylo použito právního řádu příslušného podle ustanovení této Smlouvy, ledaže se použítá ustanovení právního řádu smluvní strany, jejíž orgán vydal rozhodnutí, podstatně neliší od ustanovení právního řádu druhé smluvní strany.

Článek 46

Příslušnost soudu

K povolení rozhodnutí je příslušný soud smluvní strany, na jejímž území má být rozhodnutí vykonáno.

Článek 47

Návrh na povolení výkonu rozhodnutí

1. Návrh na povolení výkonu rozhodnutí může být podán přímo u příslušného soudu smluvní strany, na jejímž území má být rozhodnutí vykonáno, nebo u soudu, který jednal ve věci v první instanci. Tento soud postoupí návrh soudu druhé smluvní strany, který je příslušným soudem dlužníka podle jeho bydliště.
2. K návrhu na povolení výkonu rozhodnutí je nutno připojit:
 - a) ověřený opis rozhodnutí s důvody, spolu s potvrzením o právní moci a o vykonatelnosti;
 - b) ověřené opisy listin, ze kterých je patrné, že dlužníkovi, který se nezúčastnil řízení, bylo včas a předepsaným způsobem doručeno předvolání nebo jiné úřední sdělení o tom, že bylo zahájeno řízení;
 - c) příklady návrhu a příloh uvedených v bodě a) a b).

Článek 48

Projednání návrhu

1. Výkon rozhodnutí se spravuje právním řádem smluvní strany, na jejímž území má být proveden.
2. Soud rozhodující o návrhu na povolení výkonu rozhodnutí se omezí na zjištění, zda byly dodrženy podmínky uvedené v článcích 45 a 47 odstavec 2.
3. Před rozhodnutím o návrhu může soud vyzvat účastníky k doplnění návrhu nebo k objasnění věci. Tento soud může také žádat dodatečné objasnění od orgánu, který vydal rozhodnutí.

Článek 49

Námítka dlužníka

Dlužník může uplatnit u soudu, který rozhoduje o návrhu na povolení výkonu rozhodnutí námítku proti jeho povolení,

zezwoleń, jak i przeciwko rozszczeniu przyznanemu orzeczeniem, jeżeli to jest dopuszczalne według prawa Umawiającej się Strony, na której obszarze orzeczenie zostało wydane.

Artykuł 50

Zawieszenie egzekucji

Jeżeli na obszarze Umawiającej się Strony, której organ wydał orzeczenie, egzekucja została zawieszona na skutek wznowienia postępowania lub na skutek wniesienia rewizji nadzwyczajnej w tej sprawie, wówczas należy na obszarze drugiej Umawiającej się Strony rozpoznać wniosek o zezwolenie na wykonanie orzeczenia lub wszczętą egzekucję również zawiesić.

Artykuł 51

Koszty tłumaczenia i poświadczenia dokumentów

Koszty tłumaczenia i poświadczenia dokumentów dołączonych do wniosku o zezwolenie na wykonanie orzeczenia podlegają po ściągnięciu ich od dłużnika zwrotowi osobie, która je poniosła. Koszty te ustala właściwy organ Umawiającej się Strony, na której obszarze one powstały.

Artykuł 52

Ugody sądowe

Postanowienia artykułów 44 do 51 niniejszej Umowy stosuje się odpowiednio do ugód sądowych.

Wykonanie orzeczeń o kosztach postępowania

Artykuł 53

1. Jeżeli na stronę procesową, która w myśl artykułu 37 ustęp 1 lub 2 była zwolniona od obowiązku złożenia zabezpieczenia kosztów procesu, zostanie prawomocnym orzeczeniem nałożony obowiązek zapłaty tych kosztów, wówczas właściwy sąd drugiej Umawiającej się Strony zezwoli na wniosek osoby uprawnionej na wykonanie tego orzeczenia bez pobierania opłat.

2. Wniosek składa się w trybie przewidzianym w artykule 47 ustęp 1.

Artykuł 54

1. Do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonanie orzeczenia o kosztach należy dołączyć poświadczony odpis orzeczenia ustalającego koszty postępowania, poświadczenie jego prawomocności i wykonalności oraz tłumaczenie tych dokumentów na język Umawiającej się Strony, na której obszarze ma być wykonane orzeczenie.

2. Sąd rozpoznający wniosek o zezwolenie na wykonanie orzeczenia zbada tylko, czy zostały spełnione wymagania określone w ustępie 1.

3. Do kosztów tłumaczenia i poświadczenia dokumentów stosuje się postanowienie artykułu 51.

Artykuł 55

Sąd rozstrzyga o zezwoleniu na wykonanie orzeczenia o kosztach bez przesłuchiwania stron; rozstrzyga on również o ściągnięciu kosztów wymienionych w artykule 51.

Artykuł 56

1. Organ Umawiającej się Strony, na której obszarze zostały wyłożone zaliczkowo przez Państwo koszty postępowania, zażąda od właściwego sądu drugiej Umawiającej się

jakoż i proti rozhodnutí, kterým byl nárok přiznán, je-li to přípustné podle práva smluvní strany, na jejímž území bylo rozhodnutí vydáno.

Článek 50

Odložení výkonu rozhodnutí

Jestliže na území smluvní strany, jejíž orgán vydal rozhodnutí, byl v důsledku obnovy řízení nebo stížnosti pro porušení zákona v této věci povolen odklad jeho výkonu, je nutno na území druhé smluvní strany řízení o návrhu na povolení výkonu rozhodnutí nebo již povolený výkon odložit.

Článek 51

Náklady překladu a ověření listin

Náklady spojené s překladem a s ověřením listin připojených k návrhu na povolení výkonu rozhodnutí budou povoleny od dlužníka vyplaceny osobě, která je vynaložila. Tyto náklady stanoví příslušný orgán smluvní strany, na jejímž území vznikly.

Článek 52

Soudní smíry

Ustanovení článků 44 až 51 této Smlouvy se použije obdobně na soudní smíry.

Výkon rozhodnutí o nákladech řízení

Článek 53

1. Byl-li účastník osvobozený podle článku 37 odstavec 1 nebo 2 od povinnosti složit žalobní jistotu odsouzen pravomocným rozhodnutím k náhradě nákladů, povolí příslušný soud smluvní strany na návrh oprávněné osoby bezplatně výkon tohoto rozhodnutí.

2. Návrh se podává způsobem uvedeným v článku 47 odstavec 1.

Článek 54

1. K návrhu na povolení výkonu rozhodnutí o nákladech je třeba připojit ověřený opis rozhodnutí, jímž se stanoví náklady, potvrzení, že toto rozhodnutí je v právní moci a že je vykonatelné a překlad těchto listin do jazyka smluvní strany, na jejímž území má být rozhodnutí vykonáno.

2. Soud rozhodující o návrhu na povolení výkonu rozhodnutí zkoumá pouze, zda byly dodrženy náležitosti uvedené v odstavci 1.

3. O nákladech spojených s překladem a s ověřením listin platí ustanovení článku 51.

Článek 55

Soud rozhoduje o povolení výkonu rozhodnutí o nákladech bez vyslechnutí účastníků; rozhodne rovněž o vymožení nákladů uvedených v článku 51.

Článek 56

1. Organ smluvní strany, na jejímž území byly náklady zálohovány státem, požádá příslušný soud druhé smluvní strany, aby tyto náklady vymohl. Dožádaný soud provede

Strony ściągnięcia tych kosztów. Sąd wezwany przeprowadzi egzekucję i przekaze ściągniętą kwotę przedstawicielstwu dyplomatycznemu lub urzędowi konsularnemu drugiej Umawiającej się Strony.

2. Do wniosku należy dołączyć poświadczony odpis orzeczenia ustalającego koszty, poświadczenie o prawomocności i wykonalności tego orzeczenia oraz tłumaczenie tych dokumentów na język Umawiającej się Strony, na której obszarze ma być wykonane orzeczenie.

3. Do kosztów tłumaczenia i poświadczenia dokumentów stosuje się postanowienie artykułu 51.

Artykuł 57

Do ustalenia i ściągnięcia kosztów związanych z egzekucją stosuje się prawo Umawiającej się Strony, na której obszarze orzeczenie ma być wykonane.

CZĘŚĆ III

SPRAWY KARNE

Wydawanie i tranzyt osób

Artykuł 58

Obowiązek wydania

1. Umawiające się Strony wydają sobie na wniosek, stosownie do postanowień niniejszej Umowy, przebywające na ich obszarze osoby w celu przeprowadzenia postępowania karnego lub wykonania kary.

2. Wydanie następuje tylko z powodu takich czynów przestępnych, za które, zgodnie z prawem obu Umawiających się Stron, grozi kara co najmniej jednego roku pozbawienia wolności lub kara surowsza oraz w celu wykonania prawomocnych wyroków, którymi została orzeczona taka kara.

Odmowa wydania

Artykuł 59

Umawiające się Strony nie będą sobie wydawały obywateli własnych.

Artykuł 60

Wydanie nie nastąpi również, jeżeli:

- przestępstwo zostało popełnione na obszarze wezwanej Umawiającej się Strony;
- zgodnie z prawem wezwanej Umawiającej się Strony postępowanie karne nie może być wszczęte lub wyrok nie może być wykonany z powodu przedawnienia lub z innych ustawowych przyczyn;
- na obszarze wezwanej Umawiającej się Strony przeciwko osobie, której wydania zażądano, o ten sam czyn przestępny toczy się postępowanie karne lub został wydany prawomocny wyrok albo postępowanie karne zostało prawomocnie umorzona;
- postępowanie karne może być wszczęte tylko z oskarżenia prywatnego.

Artykuł 61

Zbieg wniosków o wydanie

Jeżeli od kilku państw wpłynęły wnioski o wydanie tej samej osoby, wezwana Umawiająca się Strona postanowi, który z tych wniosków uwzględnić.

výkon a vybranou částku odevzdá diplomatickému zastupitelství nebo konzulárnímu úřadu druhé smluvní strany.

2. K žádosti je třeba připojit ověřený opis rozhodnutí, jímž se stanoví náklady, potvrzení, že rozhodnutí je v právní moci a že je vykonatelné a překlad těchto listin do jazyka smluvní strany, na jejímž území má být rozhodnutí vykonáno.

3. O nákladech spojených s překladem a s ověřením listin platí ustanovení článku 51.

Článek 57

Pro zjištění a vymáhání nákladů spojených s výkonem rozhodnutí platí právní řád smluvní strany, na jejímž území má být vykonáno.

ČÁST III

VĚCI TRESTNÍ

Vydání a průvoz osob

Článek 58

Povinnost k vydání

1. Smluvní strany si za podmínek stanovených v této Smlouvě na žádost navzájem vydají k provedení trestního řízení nebo k výkonu trestu osoby, které se zdržují na jejich území.

2. K vydání může dojít pouze pro trestné činy, za které může být uložen podle právního řádu obou smluvních stran trest odnětí svobody nejméně jeden rok nebo trest těžší, jakož i pro výkon pravomocných rozhodnutí, kterým byl takový trest uložen.

Odmítnutí vydání

Článek 59

Smluvní strany si nebudou vydávat vlastní občany.

Článek 60

K vydání rovněž nedojde, jestliže:

- trestný čin byl spáchán na území dožádané smluvní strany;
- podle právního řádu dožádané smluvní strany trestní řízení nemůže být zahájeno nebo rozsudek nemůže být vykonán z důvodů promlčení nebo z jiných zákonných důvodů;
- proti osobě, o jejíž vydání se žádá, je na území dožádané smluvní strany vedeno trestní řízení, byl vynesen pravomocný rozsudek a nebo trestní řízení bylo pravomocně zastaveno;
- jde o jednání, pro které může být trestní řízení zahájeno pouze na základě soukromé žaloby.

Článek 61

Sřet žádostí o vydání

Žádá-li o vydání určité osoby více států rozhodne dožádaná smluvní strana, které z těchto žádostí vyhoví.

Artykuł 62

Wniosek o wydanie i załączniki

1. Do wniosku o wydanie w celu wykonania kary dołącza się uwierzytelniony odpis prawomocnego wyroku oraz tekst przepisów prawnych, dotyczących czynu popełnionego przez skazanego. Jeżeli skazany rozpoczął odbywanie kary, należy podać, jaką jej część odcierpiał.

2. Do wniosku o wydanie w celu przeprowadzenia postępowania karnego dołącza się uwierzytelniony odpis postanowienia o tymczasowym aresztowaniu, opis czynu przestępnego oraz tekst przepisów prawnych dotyczących czynu popełnionego przez osobę, której wydania się żąda. Przy przestępstwie przeciwko mieniu należy nadto podać wysokość szkody, jaka powstała lub mogła powstać.

3. Do wniosku o wydanie należy również dołączyć w miarę możliwości opis osoby, której wydania się żąda, dane o jej obywatelstwie, stosunkach osobistych i miejscu pobytu, o ile dane te nie wynikają z wyroku lub postanowienia o tymczasowym aresztowaniu, a nadto jej fotografię oraz odciski palców.

Artykuł 63

Uzupełnienie wniosku o wydanie

1. Jeżeli otrzymane dane nie są wystarczające do rozstrzygnięcia wniosku o wydanie, wezwana Umawiająca się Strona może żądać ich uzupełnienia, zakreślając w tym celu termin do dwóch miesięcy. Termin ten z ważnych powodów może być przedłużony.

2. Jeżeli osoba, której dotyczy wniosek, została aresztowana, a wzywająca Umawiająca się Strona nie nadesłała w określonym terminie uzupełniających danych, wówczas osoba ta może być zwolniona.

Aresztowanie w celu wydania

Artykuł 64

Po otrzymaniu wniosku o wydanie wezwana Umawiająca się Strona podejmie niezwłocznie środki celem aresztowania osoby, której wydania się żąda, z wyjątkiem przypadków, gdy jest oczywiste, że zgodnie z niniejszą Umową wydanie nie może nastąpić.

Artykuł 65

1. Aresztowanie może nastąpić także przed otrzymaniem wniosku o wydanie, jeżeli wzywająca Umawiająca się Strona o to wystąpi, powołując się na postanowienie o tymczasowym aresztowaniu bądź na prawomocny wyrok; wystąpić o aresztowanie można za pośrednictwem poczty, telegraficznie, telefonicznie lub przez radio.

2. Można również bez wystąpienia przewidzianego w ustępie 1 tymczasowo aresztować osobę, co do której istnieją dostateczne dane, że popełniła na obszarze drugiej Umawiającej się Strony przestępstwo uzasadniające wydanie.

3. O aresztowaniu dokonany w myśl ustępu 1 lub 2 należy niezwłocznie zawiadomić drugą Umawiającą się Stronę.

Artykuł 66

Osobę aresztowaną na podstawie postanowień artykułu 65 ustęp 1 lub 2 można zwolnić, jeżeli w terminie dwóch miesięcy od dnia wysłania zawiadomienia o tymczasowym aresztowaniu nie wpłynęł wniosek o wydanie.

Článek 62

Žádost o vydání a její přílohy

1. K žádosti o vydání za účelem výkonu trestu bude připojen ověřený opis pravomocného rozsudku, jakož i znění ustanovení právních předpisů, která se vztahují na trestný čin spáchaný odsouzeným. Odpykal-li si odsouzený část trestu, je třeba sdělit, jakou část si odpykal.

2. K žádosti o vydání za účelem provedení trestního řízení se připojí ověřený opis příkazu k zatčení a popis trestného činu, jakož i znění ustanovení právních předpisů, která se vztahují na trestný čin spáchaný vyžadovanou osobou. Jedná-li se o trestný čin proti majetku, nutno také sdělit výši škody, která byla nebo mohla být trestným činem způsobena.

3. K žádosti o vydání se dále připojí pokud možno, popis vyžadované osoby, údaje o jejím státním občanství, osobních poměrech a místě pobytu, pokud tyto údaje nejsou patrné z rozsudku nebo z příkazu k zatčení, a dále její fotografie a otisky prstů.

Článek 63

Doplnění žádosti o vydání

1. Neobsahuje-li žádost o vydání všechny údaje nutné k tomu, aby mohlo být o ní rozhodnuto, může dožádaná smluvní strana žádat o její doplnění, k čemuž může určit lhůtu do dvou měsíců. Tato lhůta může být ze závažných důvodů prodloužena.

2. Jestliže osoba, které se týká žádost o vydání, byla zatčena a dožadující smluvní strana nezaslala v příslušné lhůtě doplňující údaje, může být tato osoba propuštěna.

Zatčení za účelem vydání

Článek 64

Po dojití žádosti o vydání učiní dožádaná smluvní strana bez odkladu opatření k zatčení vyžadované osoby s výjimkou případu, kdy je zřejmé, že k vydání podle této Smlouvy nemůže dojít.

Článek 65

1. Zatčení může být provedeno i před dojitím žádosti o vydání, jestliže o to požádá dožadující smluvní strana s odvoláním na příkaz k zatčení nebo na pravomocný rozsudek; o zatčení je možno požádat poštou, telegraficky, telefonicky nebo rozhlasem.

2. Zatčení je možno provést i bez žádosti uvedené v odstavci 1, jestliže je dostatečně prokázáno, že se tato osoba dopustila na území druhé smluvní strany trestného činu, pro který může dojít k vydání.

3. O zatčení provedeném podle odstavce 1 nebo 2 je třeba bez odkladu uvědomit druhou smluvní stranu.

Článek 66

Osobu zatčenou podle článku 65 odstavce 1 nebo odstavce 2 je možno propustit, jestliže ve lhůtě dvou měsíců ode dne odeslání zprávy o zatčení nedoručí žádost o vydání.

Artykuł 67

Odroczenie wydania

Jeżeli na obszarze wezwanej Umawiającej się Strony przeciwko osobie, której wydania się żąda, toczy się postępowanie karne lub została ona skazana za inne przestępstwo, wydanie może ulec odroczeniu do czasu zakończenia postępowania karnego, całkowitego wykonania orzeczonej kary albo do chwili zwolnienia tej osoby przed ukończeniem odbywania kary.

Artykuł 68

Wydanie czasowe

1. Jeżeli odroczenie wydania, przewidziane w artykule 67, mogłoby spowodować przedawnienie postępowania karnego lub poważnie utrudnić takie postępowanie przeciwko osobie, której wydania się żąda, wówczas na uzasadniony wniosek można ją wydać czasowo.

2. Osoba czasowo wydana zostanie przekazana z powrotem niezwłocznie po dokonaniu czynności, dla których przeprowadzenia została wydana.

Artykuł 69

Wydanie

Wezwana Umawiająca się Strona zawiadomi wzywającą Umawiającą się Stronę o miejscu i dacie wydania. Jeżeli wzywająca Umawiająca się Strona nie przejmie osoby podlegającej wydaniu w terminie piętnastu dni od daty ustalonej dla wydania, osoba ta może być zwolniona.

Artykuł 70

Ponowne wydanie

Jeżeli osoba wydana uchyli się od postępowania karnego lub wykonania kary i powróci na obszar wezwanej Umawiającej się Strony, wówczas na nowy wniosek zostanie ona ponownie wydana bez potrzeby przedstawiania dokumentów przewidzianych w artykule 62.

Artykuł 71

Ograniczenie ścigania osoby wydanej

1. Przeciwno osobie wydanej nie można bez zgody wezwanej Umawiającej się Strony wszcząć postępowania karnego ani wykonać w stosunku do niej kary, nie może ona być również wydana trzeciemu państwu z powodu innego czynu przestępnego popełnionego przed wydanieniem, aniżeli ten, za który została wydana.

2. Zgoda wezwanej Umawiającej się Strony nie jest wymagana, jeżeli:

- a) osoba wydana nie opuści w ciągu miesiąca po ukończeniu postępowania karnego lub wykonania kary obszaru wzywającej Umawiającej się Strony; do okresu tego nie zalicza się czasu, w którym osoba wydana nie mogła bez swej winy opuścić obszaru wzywającej Umawiającej się Strony;
- b) osoba wydana opuściła obszar wzywającej Umawiającej się Strony, lecz na obszar ten powróciła.

Artykuł 72

Tranzyt

1. Jedna Umawiająca się Strona na wniosek drugiej Umawiającej się Strony zezwoli na przewiezienie przez swój obszar osób wydanych przez inne państwo drugiej Umawiającej się Stronie.

Článek 67

Odklad vydání

Je-li na území dožádané smluvní strany proti osobě, o jejíž vydání se žádá, vedeno trestní řízení nebo byla-li odsouzena pro jiný trestný čin, může být vydání odloženo až do skončení trestního řízení, do skončení výkonu trestu nebo do doby, kdy tato osoba byla před skončením uloženého trestu propuštěna.

Článek 68

Dočasné vydání

1. Jestliže by odklad vydání uvedený v článku 67 měl za následek promlčení trestního stíhání nebo vážně ztížil toto řízení proti osobě, o jejíž vydání je žádáno, je možno na odůvodněnou žádost vydat tuto osobu dočasně.

2. Dočasné vydaná osoba bude po provedení úkonů, pro které byla vydána, bez odkladu vrácena.

Článek 69

Vydání

Dožádaná smluvní strana oznámí dožadující smluvní straně místo a dobu vydání. Jestliže dožadující smluvní strana nepřevzme vyžadovanou osobu do patnácti dnů od doby stanovené pro vydání, může být tato osoba propuštěna.

Článek 70

Opětovné vydání

Jestliže se vydaná osoba vyhne trestnímu řízení nebo výkonu trestu a vrátí se na území dožádané smluvní strany, bude na novou žádost opětovně vydána, aniž je třeba předložit doklady uvedené v článku 62.

Článek 71

Meze stíhatelnosti vydané osoby

1. Proti vydané osobě nemůže být bez souhlasu dožádané smluvní strany zavedeno trestní řízení, ani nemůže být na ní vykonán trest, ani nemůže být vydána třetímu státu pro jiný trestný čin spáchaný před vydáním, pro který nebyla vydána.

2. Souhlasu dožádané smluvní strany není třeba, jestliže:

- a) vydaná osoba neopustí do měsíce po skončení trestního řízení nebo výkonu trestu území dožadující smluvní strany; do této lhůty se nezapočítává doba, po kterou vydaná osoba nemohla bez svého zavinění opustit území dožadující smluvní strany;
- b) vydaná osoba opustila území dožadující smluvní strany, ale zase se na ně vrátila.

Článek 72

Průvoz

1. Jedna smluvní strana povolí na žádost druhé smluvní strany přes svoje území průvoz osob, které byly vydány jiným státem druhé smluvní straně.

2. Jedna Umawiająca się Strona na wniosek drugiej Umawiającej się Strony zezwoli na przewiezienie przez swój obszar tam i z powrotem osób pozbawionych wolności w innym państwie celem przesłuchania ich przez organy wzywającej Umawiającej się Strony.

3. Wniosek o zezwolenie na tranzyt przesyła się tak, jak wniosek o wydanie.

Artykuł 73

Koszty wydania i tranzytu

Koszty wydania i tranzytu ponosi Umawiająca się Strona, na której obszarze one powstały.

Artykuł 74

Przejęcie postępowania karnego

1. Jedna Umawiająca się Strona na wniosek drugiej Umawiającej się Strony wszczyna, zgodnie ze swoim prawem, postępowanie karne przeciwko swemu obywatelowi wówczas, gdy istnieją dostateczne dane, że na obszarze drugiej Umawiającej się Strony popełnił on czyn przestępny, uzasadniający wydanie.

2. Do wniosku dołącza się akta zawierające dane o popełnionym czynie przestępnym oraz o osobie sprawcy, jak również posiadane dowody rzeczowe.

Artykuł 75

Zawiadomianie o wynikach postępowania karnego

Umawiające się Strony udzielają sobie wzajemnie informacji o wynikach postępowania karnego wszczętego przeciwko osobom wydanym lub co do których przejęto postępowanie karne. Jeżeli w stosunku do tych osób zapadły prawomocne orzeczenia, należy przesłać ich odpisy.

Artykuł 76

Tryb porozumiewania się

W sprawach o wydanie, tranzyt i przejęcie postępowania karnego Ministerstwa Sprawiedliwości i Generalne Prokuratury Umawiających się Stron porozumiewają się ze sobą bezpośrednio. Dotyczy to również przysyłania zawiadomień przewidzianych w artykule 75.

Artykuł 77

Wydawanie przedmiotów

1. Na wniosek jednej Umawiającej się Strony druga Umawiająca się Strona wyda odebrane od sprawcy przedmioty uzyskane czynem przestępnym lub ich równowartość, a nadto przedmioty mogące służyć jako dowód rzeczowy, choćby podlegały one zajęciu lub przepadkowi.

2. Wezwana Umawiająca się Strona może czasowo zatrzymać przedmioty określone w ustępie 1, jeżeli są one niezbędne dla przeprowadzenia innego postępowania karnego.

3. Jeżeli przedmioty określone w ustępie 1 znajdowały się w posiadaniu sprawcy w czasie jego wydania, będą one w miarę możliwości przekazane jednocześnie z wydaniem sprawcy. Przekazanie tych przedmiotów następuje również w przypadku, gdy wydanie sprawcy nie nastąpi z powodu jego śmierci lub z innych przyczyn. Wydanie odnosić się będzie także do przedmiotów ukrytych lub umieszczonych przez sprawcę na obszarze wezwanej Umawiającej się Strony, choćby przedmioty te wykryto później.

2. Jedna smluvní strana povolí na žádost druhé smluvní strany přes svoje území průvoz tam i zpět osob, které jsou ve vazbě nebo si odpykávají trest na území jiného státu a které mají být vyslechnuty orgány dožadující smluvní strany.

3. Žádost o povolení průvozu se podává jako žádost o vydání.

Článek 73

Náklady vydání a průvozu

Náklady vydání a průvozu nese smluvní strana, na jejímž území vznikly.

Článek 74

Převzetí trestního řízení

1. Jedna smluvní strana zavede na žádost druhé smluvní strany podle vlastních právních předpisů trestní řízení proti svému občanu, jestliže jsou dostatečné údaje o tom, že spáchal na území druhé smluvní strany trestný čin, pro který je možné vydání.

2. K žádosti se připojí spisy obsahující údaje o spáchaném trestném činu a osobě pachatele a věcné důkazy, které jsou po ruce.

Článek 75

Sdělení výsledků trestního řízení

Smluvní strany si navzájem sdělí výsledky trestního řízení vedeného proti vydaným osobám nebo proti osobám, proti kterým bylo převzato trestní řízení. Jestliže bylo řízení proti těmto osobám zakončeno pravomocným rozhodnutím, bude zaslán jeho opis.

Článek 76

Způsob styku

Ve věcech vydání, průvozu a převzetí trestního řízení se stýkají ministerstva spravedlnosti a Generální prokuratury smluvních stran přímo. To platí také pro sdělení uvedené v článku 75.

Článek 77

Odevzdávání věcí

1. Jedna smluvní strana odevzdá na žádost druhé smluvní straně věci odebrané pachateli na svém území, které byly získány trestným činem nebo jejich protihodnotu, a kromě toho věci, kterých může být použito v řízení jako důkazů, i když podléhají zabavení nebo propadnutí.

2. Dožádaná smluvní strana může věci uvedené v odstavci 1 dočasně zadržet, potřebuje-li je ještě v jiném trestním řízení.

3. Jsou-li věci uvedené v odstavci 1 v době vydání pachatele v jeho držení, budou odevzdány pokud možno současně s jeho vydáním. Tyto věci budou odevzdány i v tom případě, když nedojde k vydání pachatele pro jeho smrt nebo z jiného důvodu. Odevzdání se vztahuje i na věci ukryté nebo uschované pachatelem na území dožádané smluvní strany, i když tyto věci byly nalezeny později.

4. Prawa osób trzecich do przedmiotów określonych w ustępie 1 pozostają nienaruszone i przedmioty te po ukończeniu postępowania karnego należy zwrócić niezwłocznie, bez pobierania kosztów.

5. W przypadku wydania przedmiotów w myśl ustępów poprzedzających postanowienia artykułu 5 nie mają zastosowania.

Artykuł 78

Zawiadomienie o aresztowaniu

W przypadku tymczasowego aresztowania obywatela jednej Umawiającej się Strony na obszarze drugiej Umawiającej się Strony należy o tym bezzwłocznie zawiadomić właściwe przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny.

Artykuł 79

Zawiadomienia o skazaniu

1. Umawiające się Strony przesyłają sobie co roku bezpośrednio wiadomości o prawomocnych wyrokach wydanych w sprawach karnych przez ich sądy wobec obywateli drugiej Umawiającej się Strony, jak również informacje o późniejszych orzeczeniach dotyczących tych wyroków.

2. Umawiające się Strony przesyłają sobie na wniosek odpisy kart karnych lub wyciągi z prawomocnych wyroków skazujących, które dotyczą obywateli drugiej Umawiającej się Strony, jak również informacje o późniejszych orzeczeniach dotyczących tych wyroków, o ile skazania te podlegają wpisaniu do rejestru karnego według prawa Umawiającej się Strony, której organ orzekał. W przypadkach uzasadnionych można udzielić tych informacji także wówczas, gdy osoba, której orzeczenie dotyczy, nie jest obywatelem wzywającej Umawiającej się Strony.

3. W przypadkach przewidzianych w ustępach 1 i 2 dołącza się w miarę możliwości odciski palców.

CZĘŚĆ IV

POMOC PRAWNA W SPRAWACH CYWILNYCH, RODZINNYCH I KARNYCH

Artykuł 80

Udzielanie pomocy prawnej

Sądy, prokuratury, biura notarialne i inne organy Umawiających się Stron właściwe dla spraw cywilnych, rodzinnych i karnych udzielają sobie pomocy prawnej w tych sprawach.

Artykuł 81

Treść wniosku o udzielenie pomocy prawnej

1. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej powinien zawierać:

- a) oznaczenie organu wzywającego;
- b) oznaczenie organu wezwanego;
- c) określenie sprawy, w której żąda się udzielenia pomocy prawnej;
- d) imiona i nazwiska stron i uczestników postępowania, podejrzanych, oskarżonych lub skazanych, ich miejsce zamieszkania lub pobytu, ich obywatelstwo i zawód, a nadto w sprawach karnych w miarę możliwości miejsce i datę urodzenia podejrzanych oraz imiona ich rodziców;

4. Práva třetích osob k věcem uvedeným v odstavci 1 zůstávají nedotčena a tyto věci je třeba po ukončení trestního řízení bez odkladu a bezplatně vrátit.

5. V případě odevzdání věci podle předcházejících odstavců nebude použito ustanovení článku 5.

Článek 78

Sdělování zatčení

Byl-li občan jedné smluvní strany vzat do vazby na území druhé smluvní strany, je třeba o tom bezodkladně uvědomit příslušné diplomatické zastupitelství nebo konzulární úřad.

Článek 79

Sdělování odsouzení

1. Smluvní strany si zasílají ročně přímo zprávy o pravomocných rozsudcích vynesených v trestních věcech jejich soudy nad občany druhé smluvní strany, jakož i informace o pozdějších rozhodnutích týkajících se těchto rozsudků.

2. Smluvní strany si zasílají na žádost výpisy z rejstříku trestů nebo výroky pravomocných odsuzujících rozsudků pokud jde o občany druhé smluvní strany, jakož i informace o pozdějších rozhodnutích týkajících se těchto rozsudků, jestliže odsouzení podléhá zápisu do rejstříku trestů podle právního řádu smluvní strany, jejíž orgán rozhodnutí vydal. V odůvodněných případech lze podat tyto informace i tehdy, jestliže osoba, již se rozhodnutí týká, není občanem dožadující smluvní strany.

3. V případech uvedených v odstavcích 1 a 2 se podle možnosti připojí otisky prstů.

ČÁST IV

PRÁVNÍ POMOC VE VĚCÍCH OBČANSKÝCH, RODINNÝCH A TRESTNÍCH

Článek 80

Poskytování právní pomoci

Soudy, prokuratury, notářství a jiné orgány smluvních stran činné ve věcech občanských, rodinných a trestních si poskytují v těchto věcech navzájem právní pomoc.

Článek 81

Obsah dožádání o poskytnutí právní pomoci

1. V dožádání o poskytnutí právní pomoci musí být uvedeno:

- a) označení dožadujícího orgánu;
- b) označení dožádaného orgánu;
- c) označení věci, v níž se žádá o poskytnutí právní pomoci;
- d) jméno a příjmení účastníků řízení, obviněných, obžalovaných neb odsouzených, jejich bydliště nebo pobyt, jejich státní občanství a povolání a kromě toho v trestních věcech podle možnosti místo a datum narození obviněných a jména jejich rodičů;

- e) imiona, nazwiska i adresy przedstawicieli i obrońców;
 f) przedmiot wniosku i dane niezbędne do jego wykonania, a w sprawach karnych również opis i kwalifikację czynu przestępnego.
2. Pisma i dokumenty przesyłane na podstawie niniejszej Umowy powinny być opatrzone podpisem i pieczęcią urzędową.

Artykuł 82

Sposób załatwiania wniosków

1. Przy załatwianiu wniosków o udzielenie pomocy prawnej organ wezwanej Umawiającej się Strony stosuje przepisy swego Państwa. Może on jednak na prośbę zastosować sposób dokonania czynności wskazany przez organ wzywający.
2. Jeżeli organ wezwany nie jest właściwy, przekazuje wniosek organowi właściwemu zawiadamiając o tym organ wzywający.
3. Jeżeli dokładny adres osoby wskazanej we wniosku nie jest znany, wówczas organ wezwany wyda odpowiednie zarządzenia w celu ustalenia adresu.
4. Organ wezwany na prośbę organu wzywającego zawiadomi go we właściwym czasie o miejscu i terminie dokonania żądanej czynności.
5. Po wykonaniu wniosku o udzielenie pomocy prawnej organ wezwany zwraca akta organowi wzywającemu; w przypadkach gdy wniosek nie mógł być wykonany, organ ten zwraca akta, zawiadamiając jednocześnie o przyczynach niewykonania wniosku.

Ochrona świadków i biegłych

Artykuł 83

1. Jeżeli w postępowaniu przed organami jednej Umawiającej się Strony zajdzie potrzeba osobistego stawienia świadka lub biegłego, przebywającego na obszarze drugiej Umawiającej się Strony, wówczas należy zwrócić się do właściwego organu drugiej Umawiającej się Strony o doręczenie wezwania.
2. Wezwanie nie może zawierać zagrożenia zastosowania środków przymusu na wypadek niestawiennictwa.
3. Świadek lub biegły, który stawiał się na wezwanie przed organem drugiej Umawiającej się Strony, nie może być na obszarze tej Strony, bez względu na posiadane obywatelstwo, pociągnięty do odpowiedzialności karnej ani aresztowany, ani nie może odbywać kary orzeczonej przez sąd — z powodu przestępstwa będącego przedmiotem postępowania, w związku z którym został wezwany, ani z powodu innego przestępstwa, popełnionego przed przekroczeniem granicy wzywającej Umawiającej się Strony lub będącego w związku ze złożeniem zeznania.
4. Świadek lub biegły traci ochronę przewidzianą w ustępie 3, jeżeli nie opuści obszaru wzywającej Umawiającej się Strony w terminie jednego tygodnia od dnia, gdy organ, który go wezwał, zakomunikował mu, że dalsza jego obecność stała się zbędna. Do terminu tego nie wlicza się czasu, w którym świadek lub biegły nie mógł opuścić obszaru tej Umawiającej się Strony z przyczyn od niego niezależnych.
5. Organ wzywający zwróci świadkom i biegłym koszty podróży i pobytu oraz utracony zarobek, a biegłym ponadto wypłaci wynagrodzenie za wydanie opinii.

Artykuł 84

1. W przypadku gdy zachodzi konieczność bezpośredniego przesłuchania przez sąd jednej Umawiającej się Strony osoby pozbawionej wolności na obszarze drugiej Umawiającej się Strony, można wystąpić z wnioskiem o czasowe przekazanie tej osoby.

- e) jména, příjmení a adresy právních zástupců;
 f) předmět dožadání a údaje, které jsou nutné k vyřízení dožadání, a v trestních věcech i popis a označení trestného činu.
2. Pisemnosti a doklady zasílané podle této Smlouvy musí být opatřeny podpisem a úřední pečeti.

Článek 82

Způsob vyřízení dožadání

1. Při vyřizování dožadání o poskytnutí právní pomoci postupuje orgán dožadované smluvní strany podle právních předpisů svého státu. Může však na žádost použít způsobu vyřízení vyžádaného orgánem dožadujícím.
2. Není-li dožadáný orgán příslušný, postoupí dožadání příslušnému orgánu a zpráví o tom dožadující orgán.
3. Není-li známa přesná adresa osoby označené v dožadání, učiní dožadáný orgán vhodná opatření ke zjištění adresy.
4. Dožadáný orgán na žádost sdělí včas dožadujícímu orgánu místo a dobu provedení vyžádaných úkonů.
5. Po vyřízení dožadání o poskytnutí právní pomoci vrátí dožadáný orgán spisy dožadujícímu orgánu; v případech, kdy dožadání nebylo možno vyhovět, vrátí spisy a současně sdělí důvody, pro které nebylo dožadání vyhověno.

Ochrana svědků a znalců

Článek 83

1. Jestliže v řízení před orgány jedné smluvní strany bude třeba osobní účasti svědka nebo znalce, který je na území druhé smluvní strany, je nutno se obrátit na příslušný orgán druhé smluvní strany se žádostí o doručení předvolání.
2. Předvolání nesmí obsahovat pohrůžku donucení pro případ, že se nedostaví.
3. Svědek nebo znalec, který se dostavil na předvolání orgánu druhé smluvní strany, nesmí být na území této strany bez ohledu na své státní občanství trestně stíhán, ani vzat do vazby, nesmí být na něm vykonán trest uložený soudem za trestný čin, který je předmětem řízení, v němž byl předvolán, ani za jiný trestný čin, který spáchal před překročením hranic dožadující smluvní strany, ani za trestný čin, který by vyplynul z jeho výpovědi.
4. Svědek nebo znalec pozbude ochrany uvedené v odstavci 3, jestliže neopustí území dožadující smluvní strany ve lhůtě jednoho týdne ode dne, kdy orgán, který ho předvolal, mu sdělil, že jeho přítomnosti není dále třeba. Do této lhůty se nezapočítává doba, ve které svědek nebo znalec nemohl opustit území této smluvní strany z důvodů na něm nezávislých.
5. Dožadující orgán uhradí svědkům a znalcům náklady za cestu a pobyt, jakož i ušlý výdělek, a znalcům kromě toho vyplátí i znalečné za posudek.

Článek 84

1. Je-li třeba osobně vyslechnout před orgánem jedné smluvní strany osobu, která je ve vazbě nebo si odpykává trest na území druhé smluvní strany, je možno požádat o její dočasné dodání.

2. Osoba przekazana powinna być nadal pozbawiona wolności i odesłana niezwłocznie po dokonaniu czynności, dla których nastąpiło przekazanie. Osoba ta korzysta z ochrony przewidzianej w artykule 83 ustęp 3.

3. Wniosek przesyła się za pośrednictwem organów wymienionych w artykule 76.

Artykuł 85

Doręczanie pism

1. Organ wezwany zarządzi doręczenie pism według przepisów swego Państwa, jeżeli pismo, które ma być doręczone, zostało sporządzone w języku wezwanej Umawiającej się Strony lub jeżeli dołączone zostało do niego tłumaczenie na ten język. W przeciwnym razie organ wezwany doręczy pismo adresatowi, o ile zechce on przyjąć je dobrowolnie.

2. Na wyraźną prośbę organu wzywającego organ wezwany zarządzi zgodnie z przepisami obowiązującymi na obszarze wezwanej Umawiającej się Strony, aby pismo zostało doręczone adresatowi do rąk własnych.

Artykuł 86

Dowód doręczenia

Dowód doręczenia sporządza się zgodnie z przepisami wezwanej Umawiającej się Strony o doręczaniu pism.

Artykuł 87

Zachowanie terminów

1. Jeżeli organ jednej Umawiającej się Strony wyznaczy stronie procesowej lub uczestnikowi postępowania zamieszkałym na obszarze drugiej Umawiającej się Strony termin do dokonania czynności procesowej, wówczas o zachowaniu terminu rozstrzyga data stempla urzędu pocztowego Strony, z której obszaru zostało wysłane pismo stanowiące wykonanie czynności.

2. W przypadku przekazania w określonym terminie żądanych przez organ rozpoznający sprawę opłat i zaliczek na obszar drugiej Umawiającej się Strony, o zachowaniu wyznaczonego terminu rozstrzyga data wpłacenia ich do banku Umawiającej się Strony, na której obszarze zamieszkuje strona procesowa lub uczestnik postępowania.

3. Do skutków uchybienia terminu organ rozpoznający sprawę stosuje prawo swego Państwa.

Artykuł 88

Ustalanie adresów

Ministerstwa Sprawiedliwości Umawiających się Stron na prośbę osób przebywających na obszarze jednej Umawiającej się Strony będą wzajemnie udzielać pomocy w ustalaniu adresów osób przebywających na obszarze drugiej Umawiającej się Strony, jeżeli to będzie potrzebne dla prowadzenia postępowania objętego niniejszą Umową.

Artykuł 89

Sporządzanie tłumaczeń

Jeżeli według postanowień niniejszej Umowy wymagane jest dołączenie do przesyłanych pism i dokumentów tłumaczenia ich na język drugiej Umawiającej się Strony, tłumaczenia te powinny być sporządzane przez tłumacza przysięgłego, wzywający organ albo przez przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny jednej z Umawiających się Stron.

2. Dodaná osoba zůstává dále ve vazbě a bude bez odkladu vrácena po provedení úkonů, pro které byla dodána. Tato osoba požívá ochrany uvedené v článku 83, odstavec 3.

3. Žádost bude zaslána prostřednictvím orgánů uvedených v článku 76.

Článek 85

Doručování písemností

1. Dožádaný orgán zařídí doručení písemností podle předpisů svého státu, jestliže doručovaná písemnost byla sepsána v jazyku dožádané smluvní strany nebo jestliže je k ní připojen překlad do tohoto jazyka. Jinak doručí dožádaný orgán písemnost adresátu, pokud je ochoten ji dobrovolně převzít.

2. Na výslovnou žádost dožadujícího orgánu zařídí dožádaný orgán v souhlasu s předpisy platnými na území dožádané strany, aby písemnost byla doručena adresátu do vlastních rukou.

Článek 86

Doklad o doručení

Doklad o doručení bude pořízen podle předpisů o doručování písemností dožádané smluvní strany.

Článek 87

Dodržení lhůty

1. Jestliže orgán jedné smluvní strany určil účastníkově, který má bydliště na území druhé smluvní strany, lhůtu k provedení procesního úkonu, je rozhodným pro dodržení určené lhůty datum poštovního razítka strany, z jejíhož území byla odeslána písemnost, kterou má být uložený úkon proveden.

2. V případě, kdy je třeba v určené lhůtě převést na území druhé smluvní strany zálohy nebo poplatky vyžadované orgánem, který ve věci jedná, je rozhodné pro dodržení stanovené lhůty datum jejich složení u banky smluvní strany, na jejímž území má účastník bydliště.

3. Následky nedodržení lhůty budou posuzovány podle právního řádu smluvní strany, jejíž orgán ve věci jedná.

Článek 88

Zjišťování adres

Ministerstva spravedlnosti smluvních stran si budou na žádost osob zdržujících se na území jedné smluvní strany vzájemně poskytovat pomoc při zjišťování adres osob zdržujících se na území druhé smluvní strany, jestliže toho bude třeba pro vedení řízení podle této Smlouvy.

Článek 89

Vyhotovování překladů

Jestliže podle ustanovení této Smlouvy je třeba připojení překladu zasílaných listin a dokladů do jazyka druhé smluvní strany, musí být tyto překlady vyhotoveny soudním tlumočnickem, dožadujícím orgánem nebo diplomatickým zastupitelstvím nebo konzulárním úřadem jedné ze smluvních stran.

Artykuł 90

Koszty pomocy prawnej

1. Koszty związane z załatwianiem wniosków o udzielenie pomocy prawnej ponosi wezwana Umawiająca się Strona.

2. Organ wezwany zawiadamia organ wzywający o wysokości powstałych kosztów.

CZĘŚĆ V

DOKUMENTY

Artykuł 91

Uwierzytelnianie i uznawanie ważności dokumentów

Dokumenty sporządzone przez właściwy organ jednej Umawiającej się Strony lub poświadczony za zgodność według jej przepisów oraz opatrzone pieczęcią urzędową posiadają moc dowodową na obszarze drugiej Umawiającej się Strony bez potrzeby legalizacji. Odnosi się to również do dokumentów, na których podpisy zostały uwierzytelnione zgodnie z przepisami jednej z Umawiających się Stron.

Przesyłanie dokumentów stanu cywilnego i innych dokumentów

Artykuł 92

1. Umawiające się Strony przesyłają sobie odpisy aktów małżeństw i zgonów, dotyczących obywateli drugiej Umawiającej się Strony, oraz odpisy orzeczeń sądowych i administracyjnych, dotyczących stanu cywilnego obywateli tejże Umawiającej się Strony. Przesyłanie tych odpisów następuje bezpłatnie za pośrednictwem przedstawicielstw dyplomatycznych lub urzędów konsularnych.

2. Postanowienia ustępu 1 stosuje się również w przypadku zamieszczenia w akcie stanu cywilnego wzmianki dodatkowej; przesyła się wówczas odpis zupełny aktu.

3. Odpisy aktów zgonu przesyła się niezwłocznie, inne zaś odpisy zbiorowo w końcu każdego kwartału.

4. Umawiające się Strony przesyłają sobie na wniosek bezpłatnie do użytku urzędowego wypisy z akt stanu cywilnego oraz inne dokumenty dotyczące praw osobistych i interesów obywateli Umawiających się Stron.

Artykuł 93

Wnioski obywateli jednej Umawiającej się Strony o wydanie wypisów z ksiąg stanu cywilnego drugiej Umawiającej się Strony bądź innych dokumentów znajdujących się na obszarze tej Strony mogą być przesyłane bezpośrednio do właściwego organu tej Strony. Żądane dokumenty będą przesyłane wnioskodawcom za pośrednictwem przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego Umawiającej się Strony, której organ dokumenty te wydał, za pobraniem należnych opłat.

CZĘŚĆ VI

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 94

Umowa niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie po upływie trzydziestu dni od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Pradze.

Článek 90

Náklady právní pomoci

1. Náklady spojené s poskytnutím právní pomoci nese dožadovaná smluvní strana.

2. Dožádaný orgán sdělí dožadujícímu orgánu výši vzniklých nákladů.

ČÁST V

LISTINY

Článek 91

Ověřování a uznávání platnosti listin

Listiny vydané příslušným orgánem jedné smluvní strany nebo ověřené podle jejich předpisů a opatřené úřední pečeti mají důkazní moc na území druhé smluvní strany bez dalšího ověření. To platí i pro listiny, na nichž byly ověřeny podpisy podle předpisů jedné ze smluvních stran.

Zasílání matričních a jiných listin

Článek 92

1. Smluvní strany si budou zasílat výpisy z matrik uzavření manželství a úmrtí týkající se občanů druhé smluvní strany, jakož i opisy rozhodnutí soudů nebo správních orgánů ve věci zápisů v matrikách občanů této strany. Zasílání těchto výpisů a opisů se děje bezplatně prostřednictvím diplomatických zastupitelství nebo konzulárních úřadů.

2. Ustanovení odstavce 1 bude použito také v případě dodatečného zápisu v matrice; v tom případě bude zaslán opis celého matričního výpisu.

3. Výpisy z matrik o úmrtí jsou zasílány bez odkladu, ostatní výpisy společně na konci každého čtvrtletí.

4. Smluvní strany si budou na žádost pro úřední potřebu bezplatně zasílat výpisy z matrik, jakož i jiné listiny týkající se osobních práv a zájmů občanů smluvních stran.

Článek 93

Žádosti občanů jedné smluvní strany o vydání výpisů z matrik druhé smluvní strany nebo o vydání listin, které jsou na území této strany, mohou být zaslány přímo příslušnému orgánu této strany. Vyžádané listiny budou žadatelům zaslány prostřednictvím diplomatického zastupitelství nebo konzulárního úřadu smluvní strany, jejíž orgán tyto listiny vydal a současně budou vybrány příslušné poplatky.

ČÁST VI

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 94

Tato Smlouva podléhá ratifikaci a vstoupí v platnost po uplynutí třiceti dnů ode dne výměny ratifikačních listin, která bude provedena v Praze.

Artykuł 95

Umowa niniejsza zawarta jest na okres pięciu lat licząc od dnia jej wejścia w życie i ulega przedłużeniu każdorazowo na dalszy pięcioletni okres, o ile żadna z Umawiających się Stron nie wypowie jej na sześć miesięcy przed upływem danego okresu.

Artykuł 96

Z dniem wejścia w życie niniejszej Umowy traci moc Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czechosłowacką o wzajemnym obrocie prawnym w sprawach cywilnych i karnych, podpisana w Warszawie dnia 21 stycznia 1949 r., oraz Protokół Dodatkowy do tej Umowy, podpisany w Warszawie dnia 21 stycznia 1949 r.

Umowę niniejszą sporządzono w Warszawie dnia 4 lipca 1961 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i czeskim, przy czym obydwie teksty mają jednakową moc obowiązującą.

Na dowód czego wyżej wymienieni Pełnomocnicy podpisali niniejszą Umowę i opatrzyli ją pieczęciami.

Z upoważnienia
Rady Państwa
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej:
M. Rybicki

Z upoważnienia
Prezydenta
Czechosłowackiej Republiki
Socjalistycznej:
A. Neuman

Z plné moci
Státní rady Polské
lidové republiky:
M. Rybicki

Z plné moci
přesidenta Československé
socialistické republiky:
A. Neuman

Po zaznajomieniu się z powyższą Umową Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 22 lutego 1962 r.

L. S.

Przewodniczący Rady Państwa:
A. Zawadzki

Minister Spraw Zagranicznych:
w z. M. Naszkowski

Článek 95

Tato Smlouva je sjednána na dobu pěti let počínaje dnem nabytí platnosti a její platnost se bude prodlužovat vždy na období dalších pěti let, pokud ji žádná ze smluvních stran nevypoví šest měsíců před uplynutím právě probíhajícího období.

Článek 96

Dnem, kdy tato Smlouva vstoupí v platnost, pozbude platnosti Smlouva mezi Republikou polskou a Republikou československou o vzájemných právních stýcích ve věcech občanských i trestních sjednaná ve Varšavě dne 21. ledna 1949, jakož i Dodatkový protokol k této Smlouvě podepsaný ve Varšavě dne 21. ledna 1949.

Tato Smlouva byla sepsána ve Varšavě dne 4. července 1961 ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce polském a českém, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Na důkaz toho výše uvedení zmocněnci tuto Smlouvu podepsali a opatřili pečeti.